

T.C

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİ MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN
LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ (1993/2016)**

Muhammed Hasan DAĞDEVİREN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU

SİVAS

HAZİRAN, 2017

**TÜRKİYE’DE OKUL ÖNCESİ MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN
LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ (1993/2016)**

Muhammed Hasan DAĞDEVİREN

Cumhuriyet Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

**Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Güzel Sanatlar Eğitimi Ana
Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı İçin Öngördüğü**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Olarak Hazırlanmıştır.

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU

SİVAS

HAZİRAN, 2017

KABUL VE ONAY

Muhammed Hasan DAĞDEVİREN'in hazırlamış olduğu "Türkiye'de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Konu İçeriği Açısından İncelenmesi" başlıklı bu çalışma, 05.06.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından, "Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı"nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof.Dr.Mustafa Hilmi BULUT (Jüri Başkanı)

Yrd.Doç.Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU (Danışman)

Yrd.Doç.Dr. Barış TOPTAŞ

(Üye)

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

.....

Doç.Dr.Hakan KOÇ

Enstitü Müdürü

ETİK SÖZÜ

Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tez Yazım Kılavuzu (Yönerge)'nda belirtilen kurallara uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- ✓ Bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- ✓ Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- ✓ Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere, bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- ✓ Bütün bilgilerin doğru ve tam olduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- ✓ Tezin herhangi bir bölümünü, Cumhuriyet Üniversitesi veya bir başka üniversitede, bir başka tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Muhammed Hasan DAĞDEVİREN

ÖNSÖZ

Bireyin doğum öncesi oluşma döneminde dolaylı olarak kurulmaya başlayan insan-müzik ilişkisi, doğumdan sonra “doğrudan ilişki” biçimine dönüşür ve gittikçe çeşitlenip zenginleşerek, güçlenip gelişerek insanın yaşamı boyunca sürer gider. Bu ilişki annenin söylediği ninni ile başlar ve gitgide çevreden, radyodan, televizyondan duyduğu; evde, okulda, sokakta duyup öğrendiği ve söylediği müzikle beslenir.

Araştırma, doğru bilgiyi kullanma, sanatı ve bilimi yüceltme ve insanlara katkı sağlama düşünceleriyle hareket ederek yapılmalıdır. Bu düşünceden hareketle yükseköğretim kurulu başkanlığının tez merkezinde yer alan okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan tezleri alt problemlerde belirlenen başlıklara göre inceleyerek, bu alanda araştırma yapan, araştırma konularını paylaştığım araştırmacılara yeni ve faydalı bir kaynak oluşturma amaçlanmıştır.

Bu çalışmayı gerçekleştirirken engin bilgilerinden yararlandığım ve bana manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen sevgili ve kıymetli danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU’ na yardımlarını asla esirgemeyen araştırmacı kimliğine her zaman güvendiğim sevgili eşim Burçin DAĞDEVİREN’ e, yüksek lisans eğitimi boyunca birlikte çalışma şansı bulduğum değerli arkadaşlarım; İlker SOĞUKPINAR ve Tuğçe KARAPINAR’ a, değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Zekeriya KAPTAN’ a ve lisans dönemimde emeklerini esirgemeyen ve aynı zamanda tez savunmamda beni yalnız bırakmayan değerli piyano hocam Yrd. Doç. Dr. Barış TOPTAŞ’ a teşekkürlerimi borç bilirim. Kendi okulumda ise İngilizce çeviri desteğini esirgemeyen Hakan KÖSE’ ye, manevi desteklerini aldığım Şükrü AYTAN ve Yunus BERKAY’ a teşekkür ederim.

Muhammed Hasan DAĞDEVİREN

ÖZET

DAĞDEVİREN, Muhammed Hasan. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi (1993/2016).Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 2017.

Bu çalışma ile Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi alanında yapılan Lisansüstü Tezlerin konu dağılımlarına göre sınıflandırılması ve konu içeriklerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada kaynak tarama yöntemiyle birlikte içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışma, nitel araştırma yöntem-teknikleri ve tarama modelinin uygulandığı durum tespitine yönelik betimsel bir çalışmadır.

Araştırmanın örneklemini YÖK Yayın Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından 1993-2016 yılları arasında onaylanan arşivlenen, konu bölümü eğitim ve öğretim olarak dizgilenen 9 adet doktora tezi, 1 adet Sanatta Yeterlilik, 50 adet yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 60 lisansüstü eğitim tezi ile ilgili detaylı incelemeler yapılmış ve veriler gruplandırılmıştır. Ulaşılabilen tezler; tezin yayınlanma yılı, tez türü, tezin yazıldığı şehir, üniversite, yazarın cinsiyeti ve veri toplama yöntemlerine göre incelenmiş; ulaşılan sonuçlar yorumlanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde; okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan çalışmaların % 83,3’nü yüksek lisans tezlerinin oluşturduğu, okul öncesi müzik eğitimi ile ilgili yapılan lisansüstü çalışmaların büyük çoğunluğunun 2008 ve 2010 yılında İstanbul’ da yapıldığı, en fazla çalışma yapılan üniversitenin % 26,7’lik oranla Marmara üniversitesi olduğu, kullanılan yöntemler incelendiğinde, % 26,7 anket yöntemi kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Müzik, Müzik Eğitimi, Okul Öncesi Eğitim.

ABSTRACT

DAĞDEVİREN, Muhammed Hasan. An Examination of Graduate Theses Made in the Field of Pre-school Music Education in Turkey (1993/2016). Graduate Thesis, Sivas, 2017.

With this study, it is aimed to classify the post-graduate theses made in the field of Pre-school Music Education in Turkey according to the subject distributions and to determine the subject contents. In the research, content analysis method was used together with source scanning method. This study is a descriptive study of the qualitative research method-techniques and the situation in which the screening model is applied.

The sample of the research was examined by the Higher Education Documentation Department in detail during the period of 1993-2016 with a total of 60 graduate education theses including 9 doctorate thesis, 1 artistic competency, 50 master thesis, organized as subject department education and training. And the data are grouped. Reachable theses; The year of dissertation, the type of thesis, the city where the thesis was written, the university, the gender of the author and data collection methods; The results achieved are interpreted.

The findings obtained from the research are as follows; 83.3% of studies conducted in the field of pre-school music education were made by master's thesis and most of the post-graduate studies on pre-school music education were conducted in Istanbul in 2008 and 2010 and the ratio of 26.7%. When Marmara University is used and the methods used are examined, the results of using 26.7% survey method are reached.

,KeyWords: Music, Music Education, Pre-school Education

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

Kabul ve Onay Sayfası	i
Etik Sözü.....	ii
Önsöz	iii
Özet ve Anahtar Kelimeler	iv
Abstract and Keywords.....	v
İçindekiler	vi
Tablolar Dizini.....	x
Şekiller Dizini	xi

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Problem Cümlesi ve Alt Problemler	3
1.5. Sayıtlılar.....	4
1.6. Sınırlılıklar	4

BÖLÜM II

2. ALANYAZIN TARAMASI VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Eğitim ve Müzik Eğitimi	5
2.1.1. Müzik Eğitimi Türleri	6
2.1.2. Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi	8
2.2. İlgili Araştırmalar	16

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi	23
3.1.1. Araştırmanın Deseni	23
3.1.2. Evren	23
3.1.3. Örneklem	24
3.1.4. Veri Toplama Araçları	24
3.1.5. Verilerin Analizi	24

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	25
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	26
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	29

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	31
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	36
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	38
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	39

BÖLÜM V

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma	40
5.1.1. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında, 1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Kullanılan Veri Toplama Yöntemlerine İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	40
5.1.2. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında, 1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Konularına İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	41
5.1.3. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında, 1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Yıllarına İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	41
5.1.4. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında, 1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Üniversitelere İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	42
5.1.5. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında, 1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Şehirlere İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	45
5.1.6. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında, 1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Yazarlarının Cinsiyetine İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	45

5.1.7. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında, 1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Tez Türlerine İlişkin Sonuç ve Tartışma	46
5.2. Öneriler	47
KAYNAKÇA	48
EKLER	53
Ek 1. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler (1993-2016)	54
ÖZGEÇMİŞ	56

TABLolar DİZİNİ

Sayfa No

Tablo 1. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Veri Toplama Yöntemlerine Göre Dağılımı	25
Tablo 2. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Konularına Göre Dağılımı	27
Tablo 3. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı	29
Tablo 4. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Yapıldığı Üniversitelere Göre Dağılımı.....	31
Tablo4.1. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Üniversiteler Bazında Tez Türlerine Göre Dağılımı.....	33
Tablo 5. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Yapıldığı Şehirlere Göre Dağılımı	36
Tablo 6. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Cinsiyetine Göre Dağılımı	38
Tablo 7. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Tez Türlerine Göre Dağılımı.....	39

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa No

Şekil 1. Orff Çalgıları	13
Şekil 2. Orff Çalgıları Orkestrası.....	14
Şekil 3. Dalcroze Korosu.....	15
Şekil 4. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Veri Toplama Yöntemlerine Göre Dağılımı	26
Şekil 5. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Konularına Dağılımı	28
Şekil 6. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı	30
Şekil 7. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Yapıldığı Üniversitelere Göre Dağılımı.....	32
Şekil 8. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Yapıldığı Şehirlere Göre Dağılımı	37
Şekil 9. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Cinsiyetine Göre Dağılımı	38
Şekil 10. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Araştırmaların Tez Türlerine Göre Dağılımı.....	39

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Son yıllarda bireyin gelişimsel özellikleri sadece zihinsel değil aynı zamanda bedensel, duygusal ve sosyal temellere dayandırılmaktadır. Bu nedenle okullarda öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alan, öğrenciyi kendine özgü bir varlık olarak kabul eden bir eğitim anlayışı yaygınlaşmıştır.

Tüm dünyada Amerikalı pedagog John Dewey'in "learning by doing" (yaparak-yaşayarak öğrenme) teorisiyle eğitimde büyük ilerlemeler kaydedilmiştir. Bu bağlamda; müzik, insan yaşamının her evresinde yer alan, onsuз olunamayan bir olgudur. Bireyin doğum öncesi oluşma döneminde dolaylı olarak kurulmaya başlayan insan-müzik ilişkisi, doğumdan sonra doğrudan ilişki biçimine dönüşür ve çeşitlenip zenginleşerek, güçlenip gelişerek insanın yaşamı boyunca sürer gider. Okul öncesi dönem genel eğitim ve müzik eğitiminin ilk basamağıdır. Bu dönemde verilen müzik eğitimi amaca uygun verilirse çocuk gelişiminde olumlu etkiler bırakır. Zihinsel, duygusal, psiko-motor gelişimler ve sanatsal yaratıcılık ve beğenileri çocuğun başlıca gelişim alanlarıdır.

“Müziğin çocuk gelişimine getirdiği birçok katkılar nedeniyle okulöncesi dönemde, müzik eğitiminden doğru ve etkili biçimde yararlanmak gerekmektedir. Okulöncesi dönem hem genel eğitimin hem de müzik eğitiminin ilk basamağıdır. Ancak bu aşamadaki müzik eğitiminin planlama ve uygulayıcısı olarak okulöncesi öğretmenin rolü ve yeri ayrıca bir önem taşımaktadır. Bu nedenle okulöncesi öğretmenin diğer mesleki ve genel yeterliklerine ek olarak müzik eğitimine ilişkin yeterliklere de sahip olması gerekmektedir” (Mertoğlu, 1993:256).

Okul öncesi dönemde yapılan müzik etkinlikleri, çocuğun bütün gelişim alanlarını destekler. Erken dönemde verilen müzik eğitimi çocukların bilişsel becerilerini, uzamsal ve zamansal muhakeme yeteneğini geliştirir. Matematik ve soyut zekâsını destekler.

Problem çözmeye, karar verme, akıl yürütme becerilerini artırır (Mertoğlu, 2010). Okula geçiş döneminde çocukların en keyif aldığı öğrenme araçlarından biri müziktir. Okul öncesi çocuklarının istedikleri bir sonuç için bekleyebildikleri sürenin, davranışlarını organize etme, stresle ve hayal kırıklığıyla başa çıkma puanlarının müzik sınıflarına katılanlarda daha yüksek olduğu bulunmuştur (Winsler, Ducenne ve Koury, 2011).

“Eğitimin en temel amacı, bireyin yaşadığı ortama uyum sağlamasına yardımcı olmaktır. Bu amaca ulaşmaya, çocukların var olan kapasitelerinin en yüksek düzeyde olduğu okulöncesi yıllarda başlanması gerekir. Kişisel gelişimin yarısından fazlasının okulöncesi dönemde tamamlandığı düşünüldüğünde, okulöncesi eğitimi ihmal eden bir eğitim sisteminin öğrencilerin yeteneklerini geliştirmede yeterince etkili olabileceğini söylemek olanaklı değildir” (Sağlam, 1996:6).

“Çünkü çocukluk yıllarında kazanılan davranışların büyük bir kısmı, yetişkinlikte bireyin kişilik yapısını biçimlendirmektedir” (Yavuzer, 2000:9).

“Kişiliğin temelini atıldığı kritik bir dönem olarak adlandırılan okul öncesi eğitimin, tüm eğitim basamaklarını, hatta bireyin tüm yaşamını etkilediği düşünüldüğünde, bu dönemde verilen eğitimin önemi bir kat daha artmaktadır” (Kandır ve Yaşar, 2002:36).

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı 1993-2016 yılları arasında Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin belirlenen tarama modellerine ve araştırmanın amaçlarına uygunluğu, konu dağılımlarına göre sınıflandırılması, konu içeriklerinin tespit edilmesi ve ortaya çıkan verilerle güvenilir sonuçlara ulaşılmasıdır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Araştırma, Türkiye’de okul öncesi dönemde müzik eğitimi alanında yapılan ve yapılacak araştırmalara kaynak olması ve araştırma konusu seçiminde yeni fikirlerin geliştirilmesine katkı sağlaması bakımında önem arz etmektedir. Araştırma, incelenen tezlerin okul öncesi müzik eğitimi adına çalışma yapılacak olan araştırmacılara yararlı bir kaynak olması ve bu konu üzerine yapılan lisansüstü araştırmaları bir arada toplaması bakımından önemli görülmektedir. Araştırma sonucunda ortaya çıkan verilerin bu alanda yapılacak çalışmalar için güvenilir sonuçlar içermesi, araştırma yapacak kişilere zaman ve ekonomik olarak kolaylık sağlaması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.4. Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Araştırmanın problem cümlesi “*Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında 1993-2016 yılları arasında yapılan lisansüstü tezlerin farklılıkları nelerdir?*” olarak belirlenmiştir. Bu problemin araştırılmasına yönelik yedi alt problem oluşturulmuş ve aşağıda listelenmiştir.

Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında, 1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin;

- *kullanılan veri toplama yöntemlerine göre dağılımı ne düzeydedir?*
- *konularına göre dağılımı ne düzeydedir?*
- *yıllara göre dağılımı ne düzeydedir?*
- *üniversitelere göre dağılımı ne düzeydedir?*
- *yapıldığı şehirlere göre dağılımı ne düzeydedir?*
- *yazarlarının cinsiyetine göre dağılımı ne düzeydedir?*
- *tez türlerine göre dağılımı ne düzeydedir?*

1.5. Sayıtlar

Araştırmada;

- Araştırma için belirlenen örneklemin evreni temsil edebilir özellikte olduğu,
- Araştırma için belirlenen tarama modelinin araştırmanın amacına ve konusuna uygun olduğu,
- Türkiye’de 1993-2016 yılları içerisinde okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılmış tüm Yüksek Lisans, Sanatta Yeterlik ve Doktora tezlerinin YÖK Yayın ve Dökümantasyon Daire Başkanlığı’nda indeksleme çalışmalarının hatasız yapıldığı varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırma, YÖK Yayın ve Dökümantasyon Daire Başkanlığı’na ait veri tabanında bulunan 1993-2016 yılları arasında okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan lisansüstü çalışmalar ve araştırmacı tarafından belirlenmiş olan alt problemlerin başlıklarıyla sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II

2. ALAN YAZIN TARAMASI VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

İnsanın ürettiği kültür içinde en önemli olgulardan biri de sanattır. Seslerin keşfedilmesi, ritmin fark edilişi, doğa senfonilerindeki mükemmel uyum, estetik duyguların ağır basması sanata yönlendiren hissiyatlardır. Temel gereksinimlerin karşılanmasının ardından oluşan bu duygu, insanın varoluş mücadelesi içerisinde yaşamını sürdürürken, hep bir düzen, estetik ve sanatı dahil etme, gün yüzünde tutma isteği ile doludur. Sanat, içi boş bir kabuk veya kemik parçasına nefesin gönderilmesiyle başlayan uçsuz bucaksız bir tarif ve evrensellik temellerinin atılması ile vazgeçilmeyen yeniden doğuşun eseridir.

“Sözün şarkıya dönüşmesi ve ritimsel bir dayanaktan türemesi olgusu, melodik anlatımın gelişmesini getirmiştir. Çok uzun bir evrim sonucunda, sözün doğurduğu müziğin başlangıçtaki sınırlarını giderek genişletmiştir.” (Alpagut, 2004:12). Birey, duygularını, düşüncelerini, hayallerini, acılarını, sevinçlerini ve bütün dünyevi ve ruhani duygularını sanat aracılığı ile ifade edebilir. Sanat duygu ve düşüncelerin dil dışında da ifadesine olanak tanır. Okul öncesi müzik eğitimi bu duygu ve düşüncelerin kasıtlı olarak uygulanmaya, anlaşılmaya başlandığı dönem olarak görülebilir.

2.1. Eğitim ve Müzik Eğitimi

Bireyler doğal, toplumsal ve kültürel öğelerden oluşan bir çevre içersine doğar. Çevresindeki öğeler ile birlikte yaşar ve etkileşimde bulunur. Bu süreçte birey özelliklerini koruyarak geliştirir ve yeni özellikler kazanır. Bu kazanımlar ile birey toplumsal ve kültürel bir varlık haline gelir. İşte bu özellikler düşünüldüğünde eğitim, toplumun standartlarını, inançlarını ve yaşama yollarını kazanmasında etkili olan tüm sosyal süreçleri kapsar ve istendik davranışı geliştirme sürecidir.

“Müzik; sesleri amaçlı olarak estetik yapıda bir araya getirme sanatıdır.” (Say, 2005: 534). Müzik, bireysel bir olgudur, birey ile beraber yaşar, birey ile gelişir, birey ile değişir.

“Müziğin bireyin yaşamı içerisinde önemli işlevleri vardır. Bunları genel ve eğitimsel olarak düşünebiliriz. Müziğin genel işlevleri beş ana kümede toplanır. (1) Bireysel(biyopsişik)İşlevler, (2) Toplumsal İşlevler, (3) Kültürel İşlevler, (4) Ekonomik İşlevler, (5) Eğitimsel İşlevlerdir. Müziğin Eğitimsel işlevleri altı kümede toplanır. (1) Eğitim boyutu olma, (2) Eğitim içeriği olma, (3) Eğitim aracı/gereci olma, (4) Eğitim yolu yönetimi olma, (5) Eğitim ortamı olma (6) Eğitim alanı olmasıdır”(Çakır, 2005: 15).

Birey ve toplumları biçimlendiren, yönlendiren, değiştiren ve geliştiren en etkili süreç eğitimidir. Çok yönlü ve çok boyutlu eğitimde çağdaş eğitim ile olabilmektedir. Çağdaş eğitimin dallarından birini sanat eğitimi, sanat eğitimi içerisinde de müzik eğitimi oluşturur.

“Müzik bir eğitim midir? Bir eğlence midir? Vakit geçirecek bir şey midir? Her üçüne birden yöneldiğini ve hepsinden bir pay aldığını söylemek doğru olur. Müziğin ister bir çalgı ile yapılsın, ister şarkı söylensin, en hoş ve zevkli şeylerden biri olduğunu hepimiz kabul ederiz. Öyle ki, çocuklara öğretilmesi gerektiğini yalnızca bu olgudan çıkartılabiliriz”(Aristoteles, 1975:19).

2.1.1. Müzik Eğitimi Türleri

Temelde müzik eğitimi *Genel* müzik eğitimi, *Özengen* müzik eğitimi ve *Mesleksel* müzik eğitimi olarak üç ana türe ayrılır.

- **Genel Müzik Eğitimi**

“Sağlıklı, insanca bir yaşam için ayırım gözetmeksizin herkese yönelik, asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlayan müzik eğitim türüdür” (Tarman,2006:9). Genel müzik eğitimi hiçbir ayırım gözetmeksizin herkese yöneliktir ve herkesin genel müzik eğitimi alma veya görme hakkı vardır. Genel müzik eğitimi okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim okullarında herkese verilmektedir. Bu eğitimin amacı; bilgili, bilinçli, görgülü, duyarlı bir anlayış ve yaklaşım ile haz duyup, zevk alarak kullanan ya da tüketen bireyler yetiştirmektir.

Ortaöğretim ve ilköğretimde genel müzik eğitiminde, bireye temel müzik kültürü kazandırılırken çeşitli müziksel araçlarla yüz yüze gelme ve kendini belli başlı davranış boyutlarında deneme fırsatı verilir. İlk yıllarda daha çok oyun şeklinde yapılan çalışmalar, sonraki yıllarda giderek belirli etkinliklere, davranış biçimine dönüşür. “Ortaokul evresi genel müzik eğitiminde, devinışsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlar arasında belirli bir denge kurulmasına özen gösterilirken, lise evresinde daha çok bilişsel ve duyuşsal yapıya bürünür”(Uçan, 1994:26).

- **Özengen Müzik Eğitimi**

Özdek’e (2012: 194) göre; müzik eğitimi alanını temsil eden önemli boyutlardan biri de özengenyani amatör müzik eğitimidir. Özengen müzik eğitimi, disiplinler anlayış açısından genel müzik eğitimiyle benzerlikler gösterir. “Kendine has bir çalışma etiğine de sahip olduğu düşünölen bu alan, sanata hayatın içerisinde amatör bir ruhla yer vermenin önemini anlamak ve bunu faaliyete geçirmek için kullanılmaktadır” (Özdek,2012: 194).

“Özengen müzik eğitimi alan bireybir karşılık beklemeden, ruhsal açıdan zevk, doyum sağlamak için müziğı bir araç olarak kullanım haline getirmiştir. Çünkü özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğın belli bir dalına özengence(amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamayı ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı hedeflemektedir” (Uçan, 1997:27).

- **Mesleki Müzik Eğitimi**

Bu müzik eğitimi türü, müzik alanının herhangi bir kolunu veya dalını çalışma ve meslek alanı olarak seçen, seçmek isteyen kişilere yöneliktir. Mesleksel müzik eğitiminin amacı, müziksel uğraşının getirmiş olduğu müziksel davranışları kazandırmak ve müziksel birikimi oluşturup geliştirmektir. Müzik sanatında bestecilik, yorumculuk, müzik bilimciliğı, müzik öğretmenliğı, müzik teknoloğı müzik eğitimi alanı kullanılarak elde edilen branşlardır. Bu bağlamda müziğe mesleki eğitiminde kullanım alanı açan kurumlar şunlardır: Konservatuvarlar, Güzel Sanatlar Liseleri,

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bilimleri ve Müzik Teknolojisi Blmleridir.

Üç ana tre ayrılan müzik eğitimi genel müzik eğitimi ile başlar, özengen müzik eğitimi ile devam eder ve mesleki müzik eğitimi olarak doruğa ulaşır.

2.1.2. Okul ncesi Dönemde Müzik Eğitimi

Müzik, ortaya çıkışından bu yana sürekli gelişmeler kaydederek günümüze kadar gelmiştir. Bugün müzik; bireyin yemek yiyip , su içmesi hatta nefes alması kadar doğal ihtiyaç olmuştur. Anne karnındaki bebek bile müziğe tepki vermekte, yeni doğan bebekler anne sesi ile rahatlamakta, uykusu geldiği zaman ninni ile uykuya dalmaktadır. Doğumdan önce başlayan insan-müzik ilişkisi doğumdan sonraki süreçte gittikçe gelişmektedir. İşte bu zenginleşme, bireyin içinde bulunduğu sosyal çevrenin genişletilmesi ile doğru orantılı ilerlemektedir.

“...ocuk dünyaya geldiğinde, ses ve daha ileri dönemlerde ritim, onun için iki önemli unsurdur. Çocuklar ritim ve sesi kavrayarak ölçülü sesler çıkarabilirler ve ritmik hareketler yapabilirler. Çocuklar, duygularını yetişkinler gibi ifade edemedikleri için çeşitli sesleri ve hareketleri kullanırlar. Duygu, düşünce ve izlenimleri ses, ritim ve melodilerle anlatan müzik sanatı aracılığı ile çocuğun atlama, sıçrama, vurma gibi davranışları dans ve ritmik hareketlere, bağırmaları da şarkı söyleme biçimine dönüştürülebilir. Böylece müzik bir eğitsel araç olarak kullanılabilir. Çocuğun gelişim ve öğrenme açısından en verimli olduğu okulöncesi dönemde, ritim ve ses çalışmaları, doğadaki ve çevredeki sesleri dinleme, şarkı söyleme, söylediği şarkıyı dramatize etme çalışmalarıyla çocukların öğrenmeye gelişme kapasitelerini üst düzeyde uyarmak olanaklıdır” (Yüksel, 1996: 54).

Okul ncesi dönemler çocukların duyuşsal, bilişsel, fiziksel ve sosyal gelişmelerinin temellerinin atıldığı dönemlerdir. Bundan dolayı çocuğun duyuşsal, fiziksel, bilişsel ve sosyal becerini geliştirmek, yeteneklerini ortaya çıkarabilmek için planlanmış bir okul öncesi eğitimi gerekmektedir.

Sığırtmaç (2006:186). okul öncesi dönemdeki etkinliklerin, çocuklara ihtiyaçlarını ve kendilerini farklı biçimlerde ifade etme olanağı tanıdığını belirtmiştir. Bu erevrede müzik etkinliklerinin önemini vurgulayan Sığırtmaç; ocukların müzik ile

yaratma, duyma ve müzik ile birlikte hareket etme eğilimi içerisinde olduğunu söylemektedir. “Müziğin bir başka önemi de, duyguları iletme ve deneyimleri zenginleştirmesidir. Okul öncesi dönemde verilecek olan müzik eğitimi ile çevredeki sesleri tanıma, ayırt etme, şarkı söyleme, kelimeleri doğru telaffuz edebilme gibi birçok alanda gelişmeler sağlanmaktadır” (Sığırtmaç, 2006:186).

“Müzikteki ilerlemeler, öğretmen ve arkadaşlarının takdirini arttırdığı gibi çevre ilgisini de uyandırır. Öğretmen ve arkadaşlarının beğenisini gören çocuğun kendine güveni kadar, yeteneklerini gösterme konusunda cesareti de artar. Nitekim Tek başına şarkı söylemeye çekinen çocukların, küme içinde rahatlıkla müziğe katıldığı, tek başına söyleyebilen çocukları gözledikçe, yeteneklerini göstermekte istekli davrandıkları öğretmen gözlemlerinden çıkarılmaktadır” (Seyrek-Sun,1983:33).

Müzik ve ritim, çocukların sosyal ve duygusal yönden kendilerini ifade etmelerinde yardımcı bir kaynak olarak bilinmektedir. Duygularını ifade etmelerini sağlamak, sevinçli ya da hüznü söyledikleri şarkılardan ve dans hareketlerinden anlayabilmek mümkündür. Çocukların enerjilerini doğru olarak tüketebilmeleri ve yaratıcılıklarını geliştirebilmeleri açısından da müzik eğitimi önemli bir konudur. Kendi başlarına ya da arkadaşları ile bir arada akıllarını ve vücutlarını kullanabilmeleri ve bu durumun farkına varabilmeleri, öz güven kazanabilmeleri bakımından müzik eğitiminin önemi ayrı ayrı vurgulanmaktadır.

Çilden’e (2001:2) göre, çocukların gelişmelerinin desteklenmesi için, onların yaşantılarındaki tek düzeliği gidermek, bedensel, ruhsal ve zihinsel sağlıklarını koruyabilmek gerekmektedir. Çilden; çocukların yapacakları sanatsal etkinliklerin hem okulda hem de aile ortamında daima desteklenmesi gerektiğini, düzenli olarak yapılan sanatsal etkinliklerle çocukların ruhsal yönden rahatlamasının ve sosyal yönlerinin gelişmesinin destekleneceğini belirtmektedir. “Bu bakımdan, çocuğun diğer bir çocuktan farklı bir yeteneğinin olduğunun bilincinde olması, önemli bir gelişim olgusudur. Bu sebepten dolayı da eğitim programlarının bu farklılıkların göz önüne alınarak hazırlanması önem arz etmektedir” (Çilden, 2001: 2).

“Çocuklar yaşantılarının devamınca farkında olmadan gelişen birçok bilgi ve yeteneğe sahiptirler. Bu bağlamda müziği bir eğitim aracı olarak kullanmak, etkili bir eğitimin olmasını sağlayacaktır.

Algılama, yorumlama, yaratıcılık, düşünme, ruhsal yapısında olumlu davranışlar geliştirme, güven kazanma, gibi birçok konuda çocuklara verilecek müzik eğitiminin faydalarını görmek mümkün olacaktır” (Ürfioğlu’ndan akt. Malkoç, 2006:103-108).

Okul öncesi müzik eğitiminde dünyada kullanılan çok sayıda müzik öğretim yöntemleri bulunmaktadır. Bunların arasında en önde gelenler Kodaly, Orff , Dalcroze ve Suzuki öğretim yöntemleridir.

Müzik öğretim yöntemlerinden Kodaly yöntemi; Zoltan Kodaly tarafından geliştirilmiş, müzik ve dansı birleştiren bir yöntemdir. Çocukların derse katılımının aktif olarak gerçekleşmesini sağlamaya çalışır. Çocukların oyun oynamayı sevdikleri düşünülerek dansın da çocuk için bir oyun olduğu düşünülür ve şarkılar oyunlaştırılır. Bu yöntemde repertuar geleneksel halk şarkılarından seçilir. Çocuklara şarkılar el çırpma, dans etme gibi aktif yöntemler ile öğretilir.

“Kodaly’ye göre her insan dil konusunda bilgi sahibi olduğu kadar müzik konusunda da bilgi sahibi olabilir. Çocuklar için müziği okuyup, yazabilmek ana dillerini okuyup yazabilmesi kadar doğal bir şeydir....Doğal bir öğretimi olan şarkı söylemek müzisyenlik öğretisinin temelidir. Şarkı söyleme yöntemi herkese erişebilir ve hemen içselleşebilir. Şarkı materyalleri çocuğun kendi kültürüne ait olan halk şarkılarından oluşmalıdır. En etkili müzisyen en erken başlayandır”(Yıldırım, 2010:25)

Okul öncesi eğitimde sanatsal etkinliklerin yer alması, çocukların bedensel ve devinimsel gelişimine önemli katkılar sağlamaktadır. Müzik ve bedensel hareket eğitimi bu dönemdeki çocukların gelişiminde önemlidir. Oyun kavramının son derece önemli olduğu bu dönemde çocuk; sosyal rolleri, kuralları, toplu hareket etmeyi, sosyalleşmeyi öğrenir. Oyun oynamak; çocukların eğlence, rahatlama, gelişme ve öğrenmelerini tek bir etkinlik içinde sağlayabilen doğal bir güdüdür. Bu dönemdeki çocuk, öğrenmenin temellerini attığından öğrenme esnasında her şeyi alabilecek kapasiteye sahiptir. Çocuğun bu yaşlarda öğrendiği her şey, hem ilkokul yaşamını destekler hem de kişiliğinin oluşmasına ve sosyal bir birey olmasına katkı sağlar.Müzik; işlevleri bakımından estetik temelli olup, bireysel, toplumsal, kültürel,eğitimsel nitelikler taşır.

Müzik öğretim yöntemlerinden Orff yöntemi ise Carl Orff tarafından geliştirilmiştir.Orff yönteminin temel amacı çocuklarda saklı tutulan ritim duygusunun ve yaratıcılığının ortaya çıkartılmasını sağlamaktır.Orff çalgıları çocukların fiziksel

yapısına uygun, rahatlıkla çalabilecekleri yapıda olması nedeniyle okul öncesi dönemde daha da önem kazanmaktadır.

Çocuk, enstrüman çalarken bedeninin, şarkı söylerken dilinin (sesinin) farkına varır. Bu bağlamda, beden farkındalığının ortaya çıkması, çocuğun bedensel gelişimine de katkı sağlamaktadır. Müzik ve bedensel hareket eğitiminin yardımcı ve destekleyici bir yaklaşımı olan Orff-Schulwerk'in eğitimdeki yeri oldukça önem taşımaktadır. Bu yaklaşım ile; gelişim aşamasının büyük bir bölümünün tamamlandığı okul öncesi eğitim döneminde, çocukların birincil içgüdüsel hareket anlayışı olan oyun temel alınarak, onlara, müzik ve bedensel hareket (dans-devinim) eğitimini belirli kalıp ve davranışlarla daraltmaksızın, tamamen yaratıcı düşünce ve doğaçlamayla pekiştirilmiş bir eğitim sağlanmaktadır.

Orff Yaklaşımı'nın temelinde yaşayarak öğrenme vardır. Bu bakımdan; hareketi, dansı, iç dinamizmi, yaratıcılığı, doğaçlamayı ve bireysel anlatım biçimlerini ortaya çıkarmakta ve tüm duygular tarafından algılanan etkinlikleri içermektedir. Orff-Schulwerk eğitim anlayışında, seviye ve yetenek farkı gözetilmeden bireylerin bir grup içinde kendilerini ifade etme ve yaratıcılık süreci yaşamaları önemlidir. Orff çalışmalarının içeriğini oluşturan vazgeçilmez en önemli unsur ise "oyun"dur.

"Orff öğretisinde doğaçlama ve yaratıcılık, öğrenme sırasında vücut seslerini kullanma ve tüm bunların ritim ile birleştirilmesinin önemi vurgulanmaktadır. Bu öğretiye göre; çocukların ortaya çıkarttıkları ve tekrarlamaktan hoşlandıkları şarkı, şiir, tekerleme v.b çalışmalar temel alınmalıdır. Çocukların yaşantılarının içerisinde yer alan şarkılar v.b aktivitelerden yararlanarak ritmik el çırpma, şarkı söyleme, v.b çalışmalar ile hem çocukların ilgilerinin ayakta kalması sağlanmakta, hem de müzikal ritmik algıları güçlendirilmektedir" (Wheeler ve Raebeck'ten akt. Sığırtmaç, 2005:70).

Sığırtmaç'a (2005:72) göre, araştırma ve keşif aşaması, ses ve hareket ile araştırma ve keşfetmeyi kapsamaktadır. Hareket Orff öğretisinde temel noktalardan biri olduğundan dolayı, çocukların hareket ederek araştırma içerisinde olmaları sağlanmalıdır. Çocukların çevrelerinde duydukları her türlü sesi, araştırma keşfetme ve tanımlama aşamasında Orff çalgıları bu durumu desteklemelidir. Doğaçlama aşaması: Bu aşamada müzik ile diğer unsurların birleştirilmesi gerekmektedir. Bireylerin her birinin, grubun bir üyesi olduğunu ve grup bütünlüğü içerisinde davranılması gerekliliğinin çocuklara öğretilmesi gerekmektedir. Taklit aşaması, ritim ve vücut

hareketleri kullanılarak, temel becerilerin kazandırılması bu aşamanın ilk amacıdır. Çocukların kendi vücutlarının farkına varması ve bu hayati çalgının nasıl kullanılacağına öğretilmesi gerekmektedir. Bu aşamada en büyük görev, taklit edilecek model olduğundan dolayı öğretmene düşmektedir. Yaratıcılık aşaması, Orff öğretisinin bu aşamasında, verilen temel müzik eğitimi sonrasında çocukların kendi başlarına bir şeyler ortaya koymaları istenmektedir.

Şekil 1 – Orff Çalgıları (<https://indigodergisi.com>)

Orff çalgıları; çelik üçgen, kastanyet, zil, tef, marakas, timpani, ksilifon, metalofon, ritim çubuklarıdır. Bu çalgılar ile çocuklar müziği daha iyi eğlenebilecekleri koşullarda yerine getirmiş olurlar. Çünkü çocuklar bu çalgılara rahatlıkla dokunabilir, vurabilir, sallayabilir. Çocuklar, Orff çalgılarını kullanarak kendi kendilerine yaparak, yaşayarak öğrenirler. Orff yöntemi ile birlikte müzik yapma sorumlulukları da artar. Müzik ortamında hayal dünyaları da gelişerek, kendilerini ifade etme fırsatı bulurlar.

Çocuklar şarkılara Orff çalgıları ile eşlik ederek özgür bir ortam da kişisel gelişimlerine de katkıda bulunmuş olurlar.

Şekil 2 – Orff Çalgıları Orkestrası (<https://www.youtube.com>)

“Müzik öğretim yöntemlerinden Dalcroze yöntemi ise ‘Eurhythmics’ olarak da adlandırılmaktadır. 1865-1950 yılları arasında yaşamış İsveçli besteci ve müzik eğitimcisi Dalcroze tarafından geliştirilmiştir. Eurhythmics ritmin müzikteki temel eleman olduğu ve müzikle ilgili tüm ritimlerin kaynağının insan vücudunun doğal ritminde bulunabileceği esasına dayanır” (Gürgen, 2006:81).

“Dalcroze yönteminde, insanın sahip olduğu yeteneklerin mümkün olan en fazla şekilde ve aynı anda ortaya çıkması ve geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Geliştirdiği bu yöntem ile doğal ritimlerin insanın kendi vücut hareketlerinde olduğunu belirtmektedir. Yöntem; ‘hareket’, ‘dinlenme’, ‘yaratma’ şeklinde sıralanmaktadır. Dalcroze yönteminde motor gelişiminin, duyularının gelişmesi, yeteneklerin farkına varma ve geliştirilmesi hedeflenmektedir” (Sığırtmaç, 2005:75).

Şekil 3 – Dalcroze korusu (<http://www.orpheusacademy.com>)

“20. yy’ın ilk yarısında geliştirilen bu müzik eğitim yöntemi, Orff, Kodaly ve Suzuki tarafından geliştirilen müzik öğretimi yaklaşımlarının tarihsel açıdan öncüsü sayılabilmektedir. Müziğin temel öğesinin ritim olduğu ve müzikteki tüm ritimlerin kaynağı insan bedeninin sahip olduğu doğal ritimlerin, ortaya çıkartılıp geliştirilmesi gerekliliği belirtilmektedir” (Özmenteş ve Bilen, 2005: 87).

“Dalcroze, Cenevre Konservatuarında Piyano ve solfej öğretmenliği yaptığı yıllarda öğrencilerin çalgı çalmada teknik olarak gelişmiş olmalarına rağmen mekanik ve Antimüzikal olduklarını, müziği hissederek ifade edemediklerini farkeder. Bu gözlemler Dalcroze’u öğrencilerin kulakları, gözleri ve beyinleri ile vücutları arasında gerekli koordinasyonu sağlayamadıkları gerçeğine götürür. Böylece eğitilmesi gereken ilk enstrümanın insanın bedeni olduğunu keşfeder” (Akkuş, 1998:5).

Müzik öğretim yöntemlerinden Suzuki yöntemi ise müzik kulağını bebeklikten başlayarak eğitmeye dayalı bir yöntemdir. Bu yöntemde beste yapımı, kağıtta yazılan notalara göre değil, dinleme ve deneyim ile şekillenir.

“Suzuki yöntemini, diğer okul öncesi müzik eğitimi yöntemlerinden ayıran belli başlı ilkeleri vardır. Bu ilkeler özetle, iyi çalgı çalımı için uygun bir ses ortamı yaratmak amacıyla kayıtların, kasetlerin, grup derslerinin ve konserlerin kullanımı; repertuarın sürekli tekrarının önemi; anne babanın eğitimdeki rolü; günlük egzersizler aracılığı ile doğal gelişim; küçük yaştan itibaren iyi müzik dinleme olarak sıralanabilir” (Göktürk, 2008:7).

“Suzuki metodu Dr. Shinicki Suzuki tarafından yaratılmış ve bütün dünyada müzik eğitimcileri tarafından kabul görmüş bir okul öncesi müzik öğretim yöntemidir. Bu metod pek çok okul öncesi programından, çalgı eğitimini yeteneği hangi düzeyde olursa olsun, küçük yaşta çocuklara öğretmeyi hedeflemesi bakımından farklılık göstermektedir. Bunun yanı sıra Suzuki metodu diğer okul öncesi müzik programları gibi grup içinde öğretim yerine bire-bir öğretim (bir öğrenci, bir öğretmen) üzerine yoğunlaşmaktadır” (Kasap, 2005:115).

Thomas-Lee (2003: 14) Suzuki Yetenek Eğitimi, “Ana Dil Yöntemi” olarak tanımlamaktadır. Suzuki, çocuklar ile yaptığı müzik çalışmaları sırasında çocukların kendi dillerini küçük yaşta ilk önce dinleyerek, sonra tekrarlar ve kopyalama aracılığıyla dili kullanarak ve grafik semboller aracılığıyla yazıp okuyarak nasıl da kolayca öğrenebildiklerini fark ettiğini belirten araştırmacı, bunun sonucu olarak müzik yeteneğinin doğuştan gelen bir yetenek değil, doğru eğitimle herkesin geliştirebileceği bir beceri olduğu savının Suzuki tarafından geliştirildiğini söylemektedir.

2.2. İlgili Araştırmalar

Hansen (2012) “*At the Juncture of Research in Early Reading and Music Literacy*” isimli makalelerinde araştırma konusu; beyin görüntüleme, işitsel beyin görevi tepki teknolojisi, müzik derslikleri ve genel eğitim olmak üzere dört alanda toplanmıştır. Araştırmada işitsel becerilerin geliştirilmesinin önemine işaret edilmiştir. Küçük çocuklarda müzik gelişimini fonolojik ve fonemik farkındalığı güçlendiren çeşitli öğretim örnekleri sunulmuştur.

Boal-Palheiros ve Hargreaves (2004) “*Children’s Modes of Listening to Music at Home and at School*” isimli makalesinde; çocukların müzik dinleme biçimlerini, farklı dinleme biçimleri ile ev ve okul arasındaki farklı bağlamlarını incelerken çocukların müziği nasıl dinlediği araştırılmıştır. Çocukların dinleme biçimlerinin çeşitli dikkat seviyeleri ve müzikle duygusal katılım içerdiğini ve farklı kavşak noktalarıyla ilişkili olabilecek değişkenlere bağlı olduğunu ortaya koymuştur. Evde az sayıda çocuk müziği bir ana etkinlik olarak dinlemiştir. Dinleme ve eşlik etmeyi (şarkı söyleme, dans etme) yada çeşitli müzik dışı etkinlikleri (eğitme, oyun oynama) tercih etmiştir. Okulda çocuklar müzik faaliyetlerini (analiz, performans) yaparken, orta derecede bir ana etkinlik olarak müzik dinlerken, müzikal olmayan etkinlikler yaparken nadiren müzik dinledikleri sonucuna ulaşmıştır.

Persellin (2006) “*The Effects of Vocal Modeling, Musical Aptitude, and Home Environment on Pitch Accuracy of Young Children*” isimli makalesinde; küçük çocukların ses tonunun doğruluğunu öğreten modelleri, müzik yetenekleri ve ev ortamının etkileri belirlenmiştir. Ön-test yönteminin kullanıldığı çalışmada evde müzik ortamı ve vokal doğruluktaki gelişme arasında anlamlı bir pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Nielsen (2009) “*What Is the Significance of Research for Music Education in Practice?*” isimli makalesinde; müzik pedagojisi ile müzik eğitimi uygulaması arasındaki ilişki, birlikten uzaklığa, tam entegrasyona uzanan bir süreklilik olarak karakterize edilebileceğini vurgulamıştır. Müzik pedagojik araştırmalarının ayrıca görevi, bilinç ve kavramsal düşünceye sözlü olarak erişebilmelerini sağlayarak, müzik eğitimi içerisinde sorunlar, koşullar ve potansiyelleri sorgulamak, keşfetmek ve geliştirmektir. Araştırma pratik müzik öğretimi ve öğrenmesine nasıl bir uyum sağlayabileceğini göstermektedir.

Daniels (1995)“*Can Pre-School Education Affect Children's Achievement in Primary School?*” isimli makalesinde; okul öncesi eğitim programı uygulanan yedi yaşındaki çocuklarda, okul öncesi etkinin kanıtını sınıflardaki çocukların iç içe geçmiş yapılarını göz önünde bulundurarak tespit etmiş ve ulusal müfredat değerlendirme sonuçlarına göre, hem kreş hem de oyun grubu tecrübesi olan çocukların başarılarına belirgin bir pozitif etkisi olduğunu ortaya koymuştur.

Nardo, Custodero, Persellin, ve Fox (2006) “*A Report on Early Childhood Music Education in Accredited American Pre-schools*” isimli makalelerinde; anket yöntemini kullanarak müzik uygulamaları, öğretmenlerin müzik hazırlığı ve müzik eğitimi ihtiyaçlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Raporun içeriğinde; öğretmen hazırlığının müzikteki çeşitliliği, müziğin erken çocukluk dönemi müfredatında nasıl ve niçin kullandığı ve neden müzikle ilgilenilmesi gerektiği açıklanmıştır. Öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla önerilerde bulunulmuştur.

Tezel (2015) “*2007-2014 Yılları Arasında Okul Öncesi Öğretmenleri Tarafından Hazırlanmış Görsel Sanat Eğitimi Etkinlikleri Yönergelerinin Okul Öncesi Görsel Sanat Eğitimi Ölçütlerine Göre İncelenmesi*” isimli çalışmada; durum saptamaya yönelik betimsel bir çalışma yöntemini kullanarak 2007-2014 yılları arasında okul öncesi öğretmenleri tarafından hazırlanmış görsel sanat eğitimi etkinlikleri yönergelerinin okul öncesi görsel sanat eğitimi ölçütlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Tarama modeli kullanılarak yapılmış olan araştırmanın çalışma gurubunu, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitimi Fakültesi İlköğretim bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği ana bilim dalı öğrencilerinin uygulama yapmış olduğu İstanbul Kadıköy ilçesindeki okullardan alınmış olan 2007- 2014 yılları arasındaki 240 görsel sanat eğitimi etkinlikleri yönergelerinden oluşmaktadır. Okul öncesi görsel sanat eğitimi ölçütleri, araştırmacı tarafından alan yazın incelenerek ve uzman görüşleri alınarak geliştirilip bir form haline getirilmiştir. Okul Öncesi Görsel Sanat Eğitimi formu, 16 maddeden oluştuğu, araştırmada elde edilen verilerin analizinde, frekans ve yüzdelik değerlerin sonucuna göre araştırmacı tarafından yapılan analiz sonucunda, 2007 ve 2014 yılları arasında hazırlanmış görsel sanat eğitimi etkinliklerinin görsel sanat eğitimi

ölçütlerini büyük bir oranda taşımadığı ve daha çok okul öncesi çocuğunun el becerilerini geliştirmeye yönelik planlandığı ortaya çıkmıştır.2007'den 2014 yılına kadar okul öncesi görsel sanat eğitimi ölçütlerine önem verilmesinde artış görülmüştür. Elde edilen bulgular ışığında, okul öncesi öğretmenlerinin, bir görsel sanat eğitimi etkinliği yönergeleri hazırlarken, görsel sanatsal kazanımlara ulaşabilmesi için, okul öncesi görsel sanat eğitimi ölçütlerini de dikkate alarak yönerge oluşturmalarının önemli olduğu görülmüştür.

Çal (2016)'ın “2007-2014 Yılları Arasında Türkiye'de "Sanat Eğitimi" Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Analizi” isimli çalışmasında; nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Tezler araştırılırken bilgisayar destekli tarama yöntemi kullanılmıştır. Yapılan tezlerdeki yıllara göre değişim oranları, yıllar arasındaki dalgalanmalar tespit edilmiş, bu durumun olası nedenleri her bir problem için ayrı ayrı sunulmuştur Tarama yöntemi ile toplam 112 lisansüstü tez incelenmiş olup sanat eğitimiyle ilgili 12 farklı konuda teze rastlanmıştır. Bu durum yapılan çalışmaların farklı çerçeveler dâhilinde yapıldığını göstermiştir. Yapılan çalışmaların alana sağladıkları katkılar tartışılmış ve ilerideki araştırmalar için öneriler sunulmuştur.

Sert (2016) “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Motor Gelişim Alanına İlişkin Görüşlerinin ve Uygulamalarının İncelenmesi” isimli çalışmasında; nicel ve nitel yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma modellerden açıklayıcı sıralı desen kullanmıştır. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin belirlenmesinde ölçüt örneklem kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutu için, 2014-2015 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokulları ve ilkokulların anasınıflarında görev yapmakta olan 148 öğretmenin tamamına anket uygulamıştır. Araştırmanın nitel boyutu için, yarı yapılandırılmış görüşme formu ve gözlem formu kullanılarak veri toplamıştır. Odak grup görüşmelerine 16 öğretmen katılmıştır. Bununla birlikte, 6 öğretmenin sınıflarında hareket etkinliklerine ilişkin gözlem yapılmıştır. Anketle elde edilen veriler yüzde ve frekans hesaplamaları ile çözümlenirken odak grup görüşmesi ve gözlem sonrasında elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Bu çalışmaya katılan öğretmenler hareket etkinliklerini sınıflarında uygulamak için kendilerini yeterli görmediklerini ifade etmişler ve öğretmenlerin

sadece üçte biri, üniversitede aldıkları eğitimin bu uygulamaları yapmalarını desteklediğini belirtmiştir.

Kurt (2015) "*Anasınıfına Devam Eden 60-72 Aylık Çocukların Duygusal Beceri Düzeylerinin ve Problem Davranışlarının İncelenmesi*" isimli çalışmasında; tarama modellerinden ilişkisel tarama modeline uygun olarak planlandığı ve yürütüldüğü görülmüştür. Bu araştırmanın evreni, 2014-2015 eğitim-öğretim yıllarında İstanbul İli Üsküdar ilçesinde anasınıfına devam eden 60-72 aylık çocuklardır. Anasınıflarının seçimi, araştırmacıyla işbirliği yapma ve araştırmaya katılmaya istekli olma bakımından ulaşılabilirlik ve elverişlilik esasına göre yapılmıştır. Bu çalışmada "Problem Davranış Ölçeği" kullanılmıştır. Çocukların ve ailelerin demografik bilgileri için bilgi formu hazırlanmıştır. 60-72 aylık okul öncesi çocukların duygusal becerileri ile problem davranışları arasında negatif yönde bir ilişki vardır. Çocukların duygusal beceri puanları arttıkça çocuklarda görülen problem davranışlar azalmaktadır. Duygusal beceriler; cinsiyet, daha önce okul öncesi eğitim alıp almama, ailelerin sosyo-ekonomik düzeyleri, anne-babaların öğrenim durumları ve aile türü değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Doğum sırası değişkeni sadece duyguları ifade etme becerisinde anlamlı fark oluşturmaktadır. Problem davranışlar ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Ailelerin sosyo-ekonomik düzeyi ve aile türü değişkenlerine göre toplam problem davranış puanlarında anlamlı farklılıklar görülmektedir. Aile türü değişkeni ile dışa yönelim problem davranışlarda da anlamlı fark bulunmuştur.

Şengül (2007) "*Türkçe ve İkinci Dilde Okul Öncesi Eğitime Devam Eden 5-6 Yaş Çocuklarının Türkçe Dil Kullanım Becerilerinin İncelenmesi*" isimli çalışmasında; dil kullanım ölçeği ve veli anket formu kullanarak Türkçe ve ikinci dilde okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş çocuklarının, Türkçe dil kullanım becerilerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Dil Kullanım Ölçeği sırasıyla; "İsmlendirme, İşlevini Belirtme, Çağrışım Yapma, Gruplandırma, Benzerlik, Farklılık ve Özellikler" alt boyutlarından oluşmaktadır. Araştırmada tarama modelini kullanmış ve dil kullanım becerilerindeki farklılığı ortaya koymuştur.

Güler (2006) "*Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinliklerini Gerçekleştirme Durumları ve Eğitim Gereksinimlerinin Belirlenmesi*" adlı çalışmasında; tarama modelini kullanarak 2005-2006 öğretim yılında Şanlıurfa il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim bünyesindeki anasınıflarında ve resmi anaokullarında

görevli öğretmenler üzerinde gerçekleştirmiştir. Öğretmen görüşlerinin derinlemesine ortaya çıkarılması amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanmıştır. Öğretmenlerin tamamına yakını programda müzik etkinliklerinin önemli olduğunu, ancak etkili gerçekleşmediğini düşünmektedir. Bunun yanında öğretmenlerin temel müzik bilgileri ve örnek etkinlik uygulamaları, enstrüman çalma becerisi, müziğin drama ile kullanımı, müzik etkinliklerinde kullanılan yöntem ve teknikler, dağarcık geliştirme ve okulöncesi müzik türleri, sınıf yönetimi, müzik etkinliklerinin diğer etkinliklerle kullanımı, bireysel ve yaratıcı müzik etkinlikleri, müzik etkinliklerini gözlem aracı olarak kullanımı gibi konularda eğitim gereksinmelerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öngöz, Aydın ve Aksoy (2016) “*Türkiye’de Eğitim Bilimleri Alanında Yapılan Çoklu Ortam Konulu Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri*” isimli makalesinde; Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılan “çoklu ortam” konulu yüksek lisans ve doktora tezlerini içerik analizi yöntemi kullanılarak incelemişlerdir. Ulusal tez merkezinde yapılan tarama sonucu konuyla ilgili 65 teze ulaşan araştırmacılar, tezlerin iki araştırmacı tarafından okunduğunu ve kodlamalar yapıldığını belirtmişlerdir. Tezlerin büyük bir bölümünde nicel yöntemler kullanmışlar ve en çok kullanılan veri toplama araçlarının başarı ve kalıcılık testleri olduğunu belirtmişlerdir. En fazla lisans seviyesindeki öğrencilere yönelik çalışmalar yapılmıştır. Tezlerin önemli bir bölümünde araştırmacı tarafından geliştirilmiş çoklu ortam materyali veya materyalleri kullanılmıştır. Materyallerin öğrenci tarafından geliştirildiği çalışma sayısı yok denecek kadar azdır. Elde edilen bu sonuçlara dayanarak şu önerilerde bulunulmuştur: Sınıfta çoklu ortam kullanımının etkilerinin okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde araştırıldığı tezlere ağırlık verilebilir. Öğrenme ve öğretme süreçlerinde çoklu ortam kullanımının etkilerinin derinlemesine ortaya koyulabilmesi için nitel veri toplama araçlarından daha çok yararlanılabilir. Özel eğitimde çoklu ortam kullanımının farklı yönleri ile ele alındığı ve öğrencilerin çoklu ortam tasarımcısı olduğu tezlerin yapılmasının alana önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Yaşar ve Aral, (2011) “*Türkiye’de Okul Öncesinde Drama Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi*” isimli makalesinde; araştırmacılar okul öncesinde drama alanında yapılan toplam 40 tezi incelemişlerdir. İnceleme sonucunda drama nın okul öncesi eğitimde kullanımına yönelik çalışmaların sayıca çokluğuna dikkat

çekilmiştir. Yüksek lisans tezlerinde genel olarak dramanın dil-iletişim becerileri, sosyal-duygusal gelişim, fen ve matematik becerilerinin geliştirilmesi konusunda çalışıldığını; doktora tezlerinde ise ağırlıklı olarak dil gelişimi, sosyal gelişim, işitsel muhakeme ve yaratıcılık temalarına değinildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan alan yazın incelemesinde okul öncesi eğitiminde tezlerin ayrıntılı incelenmesine yönelik araştırmaların sayıca azlığı dikkat çekmektedir. Okul öncesi eğitimi gibi hızla gelişen ve akademik çalışmaların her geçen gün sayıca artış gösterdiği bir alanda, araştırmacılara güncel verilerin sunulmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmada Ulusal Tez Merkezi'nde yer alan tezlerin bu araştırmanın yapıldığı süre içerisindeki tüm çalışmaları kapsadığı düşünüldüğünde, araştırmanın mevcut durumu ortaya koyması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Toptaş (2013) "*Türkiye'de Sanat Müziği Bestecileri Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmalar*" isimli makalesinde, sanat müziği bestecileri üzerine çalışılmış olan lisansüstü tezlerin çalışılan alan ve üniversiteler açısından bir değerlendirme yapmış, değerlendirme sonucunda; 1987 ile 2011 yılları arasında yapılan lisansüstü çalışmaların en çok Sosyal bilimler enstitüsünde yapıldığı, en çok çalışılan konunun eser inceleme olduğu, lisansüstü çalışmaların en çok Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinde yapıldığı ve en çok çalışılan bestecinin Mozart olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Çelik, Sarı ve Doğru (2015) "*Türkiye'de ve Avrupa'da 2003-2013 Yılları Arasında Özel Gereksinimli Çocuklarla İlgili Yapılmış Olan Müzik Eğitimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi*" isimli makalelerinde; Türkiye'de yapılmış olan 11 lisansüstü tez, 13 makale, Avrupa'da ise 11 makaleye ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda, % 37,14'ünün 2009-2011 yılları arasında, %54,28'inin Rehabilitasyon ve Tedavi amacıyla, % 65,71'inin deneysel çalışma üzerine, % 37,14'ünün otizm engel türünde, % 54,28'ini 16 yaş ve üzerinde bireylerde, % 68,57'sinin Türkiye'de yapıldığı sonucuna ulaşılmışlardır.

Ömeroğlu, Ersoy, Şahin, Tezel ve diğerleri (2003) "*Müziğin Okulöncesi Eğitimde Kullanılması*" isimli dergilerinde, Çocuklar, iç dünyalarında yaşadıklarını zaman zaman sözcüklerle anlatmada güçlük çektiklerinde müziği araç olarak kullanırlar. Müzik dinleyen çocuk, sessiz olmayı, dikkatini yoğunlaştırmayı ve müzik dinleyenlere sessiz kalarak saygı göstermeyi, sesleri tanımayı ve ayırt etmeyi öğrenmektedir. Farklı zamanlarda dinlediği müzikleri hatırlaması, dinlediği müzikte konu anlatıldığında konu

ile mzık arasında neden-sonuç iliŐkileri kurması, böylelikle bilişsel süreçlerin desteklenmesi sağlanmaktadır. Şarkı söylenmesi, çocuğun sesini kullanmayı öğrenmesini sağlamakta, Şarkı sözlerinde bilmediği sözcüklerin anlamlarını kavramasına yardımcı olmaktadır. Birlikte Şarkı söyleme, çocukların seslerini birbirlerine göre kontrol etmelerine, ortak bir uyum için çaba göstermelerine, aynı etkinliği paylaŐmanın zevkine varmalarına katkıda bulunmaktadır. Böylelikle ocukların dil, sosyal ve duygusal geliŐmeleri desteklenmektedir. Mzık aletlerini kullanırken ocuk, enerjisini olumlu yollarla dışa yansıtmakta sesleri keŐfetmekte kendi ritimlerini yaratmakta ve çalgı çalma becerisi kazanmaktadır. Bu da çocuğun başarı ve güven duygusunu geliŐtirmektedir. Mzık etkinlikleri çocuğun psiko-motor gelişimini de etkilemektedir. Örneğin, mzık aletleri kullanan bir çocuğun büyük ve küçük kas geliŐimleri desteklenir. Enstrümanlar ocukların psiko-motor geliŐimlerinde önemli olan koordinasyon, g ve tepki hızı gibi kavramların gelişimine yardımcı olmaktadır. Çocuğun müziğe, vücut hareketleriyle tepki vermesi, müziğe uygun dans figürleri oluŐurmaya çalışması, müziğe sesiyle eşlik ederek, sesini tanınması bilişsel ve psiko-motor gelişimine katkı sağlamaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın bu bölümünde; araştırmanın deseni, evreni, örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili açıklamalar bulunmaktadır.

3.1.1. Araştırmanın Deseni

Bu araştırma; kaynak tarama yöntemiyle birlikte içerik analizi yöntemi kullanılarak, Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi alanında yapılmış lisansüstü tezlerin sınıflandırılarak ortaya konulması ve konu içeriklerinin tespiti amacıyla yapılmış, nitel araştırma yöntem-teknikleri ile kaynak tarama modelinin uygulandığı var olan durumu tespit etmeye yönelik betimsel bir çalışmadır. Karasar’a (1984: 79) göre, Kaynak Tarama Modeli, geçmişte ya da o anda var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyen, tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan her neyse onları değiştirme ve etkileme çabası yoktur bu modelde. Bilinmek istenen şey meydandadır. Amaç o şeyi doğru bir şekilde gözlemleyip belirleyebilmektir. Asıl amaç değiştirmeye kalkmadan gözlemektir.

3.1.2. Evren

Araştırmanın evrenini Yüksek Öğretim Kurumunun veri tabanında yer alan ülkemizde okul öncesi dönemde üniversitelerin ilgili enstitüleri ve anabilim dallarında gerçekleştirilen yüksek lisans, sanatta yeterlik ve doktora tezlerinden oluşan lisansüstü araştırmalar oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında yer alan okul öncesi müzik eğitimi

alanında yapılmış olan lisansüstü çalışmaların 2016 yılından başlayarak 1993 yılına kadar, günümüzden geçmişe doğru sıralanmış listesi Ek 1’de verilmiştir.

3.1.3. Örneklem

Araştırmanın örneklemini ülkemizde 1993-2016 yılları arasında Okul Öncesi Müzik Eğitimi alanında yapılan 9 adet doktora tezi, 1 adet Sanatta Yeterlilik, 50 adet yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 60 adet lisansüstü tez çalışmalarından oluşturmaktadır.

3.1.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler Yükseköğretim Kurulu Dokümantasyon Merkezinde var olan Okul Öncesi Müzik Eğitimi alanında yapılmış lisansüstü tezler kullanılarak hazırlanmıştır.

3.1.5. Verilerin Analizi

Ülkemizde 1993-2016 yılları arasında Okul Öncesi Müzik Eğitimi alanlarında yapılmış lisansüstü tezlerin dağılımları verilmiştir. Yapılan dağılımda lisansüstü çalışmalar; a) Veri toplama Yöntemlerine, b) Konularına, c) Yıllara, d) Üniversitelere, e) Şehirlere, f) Yazarların Cinsiyetine ve g) Tez Türlerine göre nitel çözümleme yöntemiyle irdelenmiştir.

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (ver: 22.0) programına yüklenerek frekans dağılımları yapılmış, sonuçlar frekans ve yüzde (%) ile belirtilmiştir. Gruplandırılan bilgilerin dağılımları tablolar ve grafikler halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın problem ve alt problemlerinde sunulan soruların cevaplarına yönelik elde edilen bulgular ve bu bulgular sonucunda yapılan değerlendirmeler yer almaktadır.

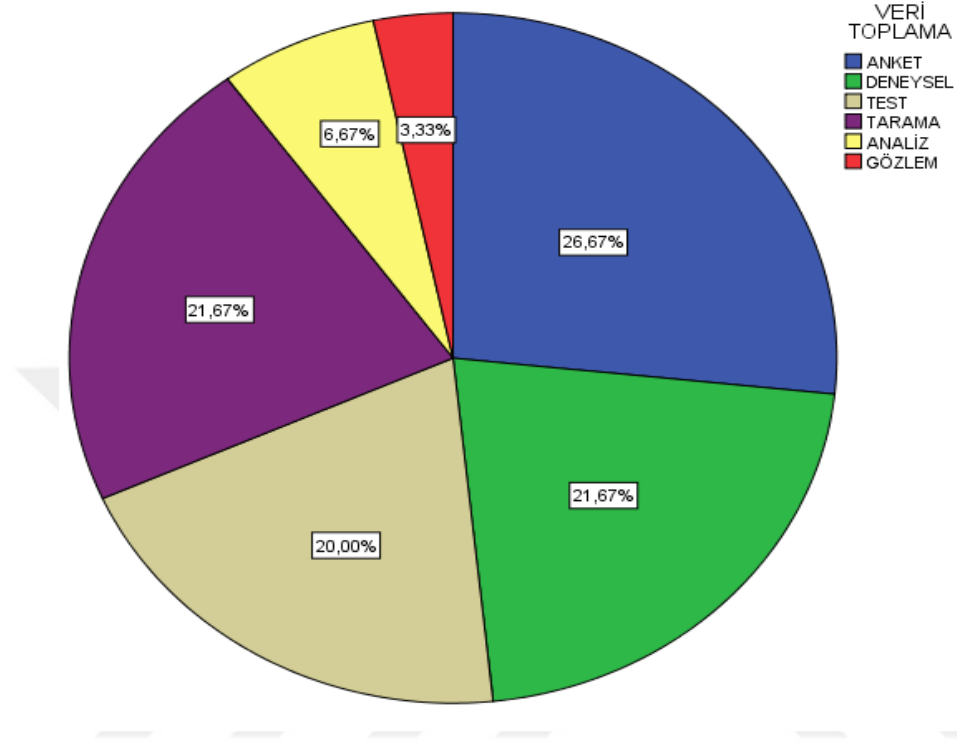
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt probleminde “*Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında,1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin, kullanılan veri toplama yöntemlerine göre dağılımı ne düzeydedir?*” sorusuna cevap aranmıştır. Tablo 1’de Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında, 1993-2016 yılları arasında yapılmış araştırmaların, kullanılan veri toplama yöntemlerine göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 1. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Yöntemlerine Göre Dağılımı

Veri Toplama Yöntemi	f	%
Anket	16	26,7
Analiz	4	6,7
Literatür Tarama	13	21,7
Test	12	20
Gözlem	2	3,3
Deney	13	21,7
<i>Toplam</i>	<i>60</i>	<i>100</i>

Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin veri toplama yöntemlerine göre dağılımları Şekil 4’de grafik olarak gösterilmiştir.

Şekil 4. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Yöntemlerine Göre Dağılımları

Lisansüstü çalışmaları, kullanılan yöntemlere göre incelediğimizde; çalışmaların %26,7’sinde (16 tez) anket, % 6,7’sinde (4 tez) analiz, % 21,7’sinde (13 tez) literatür taraması yapılırken, % 20’sinde (12 tez) test yöntemi, % 3,3’ünde (2 tez) gözlem yapılırken, % 21,7’sinde de (13 tez) deney çalışması yapıldığı görülmektedir.

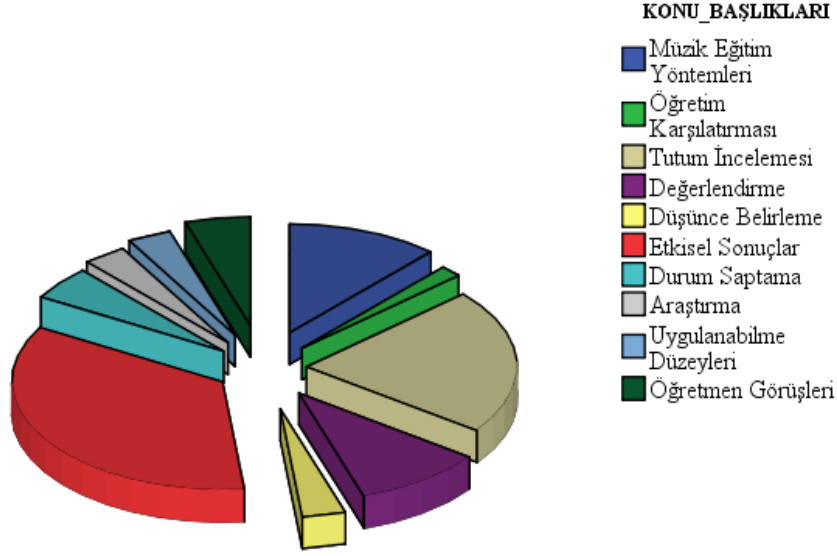
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt probleminde “Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında, 1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin, konularına göre dağılımı ne düzeydedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Tablo 2’de Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında, 1993-2016 yılları arasında yapılmış araştırmaların konularına göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 2.Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Konularına Göre Dağılımları

Konular	F	%
Müzik Öğretim Yöntemleri	7	11,7
Öğretim Karşılaştırması	1	1,7
Tutum İncelemesi	13	21,7
Değerlendirme	6	10
Düşünce Belirleme	2	3,3
Etki Sonuçları (Beceri, Düzey, Gelişim, Hazırbulunuşluk)	21	35
Durum saptama	3	5
Araştırma	2	3,3
Uygulanabilme Düzeyleri	2	3,3
Öğretmen Görüşleri	3	5
<i>Toplam</i>	<i>60</i>	<i>100</i>

Okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerde en çok araştırılan konular 21 başlık ile etki sonuçları olmuştur. Bu etki sonuçları; ses ve işitsel algı gelişimindeki etkiler, müziksel beceri etkileri, popüler müzik etkileri, kavram gelişimi etkileri, şarkı söyleme becerilerindeki etkiler, dikkat becerilerine etkileri ve çoklu zeka alanlarına etkileri şeklindedir. Bir diğer konu başlığı olan tutum incelemesi ise 13 adet konu başlığı altında incelenmiştir. Müzik öğretim yöntemleri ise 7 başlıkta incelenmiştir. Suzuki, Dalcroze, Carl Orff ve Kodaly yöntemi öğrenmeye açık öğrencilerde farklı yöntemler kullanılmış ve geri dönüt alınan öğrencilere göre öğretim yöntemleri belirlenmiştir. Diğer başlıklarda hazırlanan bilgiler ise daha çok öğrencilere uygulanabilme düzeylerine ve öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmiştir.

Şekil 5.Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Konularına Göre Dağılımları

Okul öncesi müzik eğitiminde kullanılan yöntemlerden Suzuki, Kodaly, Dalcroze ve Orff yönteminin tez konusu olarak incelendiği 7 tez (%11,7’lik oran) bulunmuş ve orff yöntemini anlatan çalışmaların çoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. Aile, öğretmen ve okul idarecilerinin görüşlerinin alındığı 3 tez konusu (% 5’lik oran) bulunmuş ve çalgı eğitimi olarak ta piyano eğitimi üzerine çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir. Çocukların hazırbulunuşluk durumları, müziği keşfetme, sesleri tanıma ve kullanma, öğretmenlik mesleğindeki kazanımlarını uygulanabilme düzeyleri, öğretmen yeterlilikleri ve müziksel gelişimlerine etki eden şarkı dağarcıkları, sosyal becerilerinin gelişimlerine etkisi, dinletilen müziklerin çoklu zeka alanlarına etkisi, yaratıcı drama ve orff yaklaşımı ile birlikte çocuklara oyun kavramının öğretilmesi, işitme engelli çocuklardaki müzik eğitimi ve bu çocuklardaki gelişim özelliklerini öğrenme, ritmik çalışmaların çocuklardaki bilişsel gelişimlerine etkisini inceleyen 21 tez (% 35’lik oran) bulunmuş ve oran olarak en fazla çalışılan konu olmuştur. Öğrenci ve öğretmen tutumlarını inceleyen 13tez konusu (% 21,7’lik oran) bulunmuş ve öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarını ölçen kişisel bilgi formları ile istatistik programları ile yapılmış çalışmalar tespit edilmiştir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt probleminde “Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında,1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin, yıllara göre dağılımı ne düzeydedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Tablo3’te lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 3. Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	F	(%)
1993	1	1,7
1995	2	3,3
1996	1	1,7
1998	1	1,7
2000	1	1,7
2001	2	3,3
2002	3	5,0
2003	2	3,3
2004	2	3,3
2005	2	3,3
2006	2	3,3
2007	3	5,0
2008	9	15,0
2009	3	5,0
2010	9	15,0
2011	3	5,0
2012	5	8,3
2013	3	5,0
2015	3	5,0
2016	3	5,0
<i>Toplam</i>	<i>60</i>	<i>100</i>

Türkiye’de Okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımlarına bakıldığında 2008 ve 2010 yıllarında %15’lik (9 tez çalışması) oranı ile ilk sırada olduğu görülmektedir.

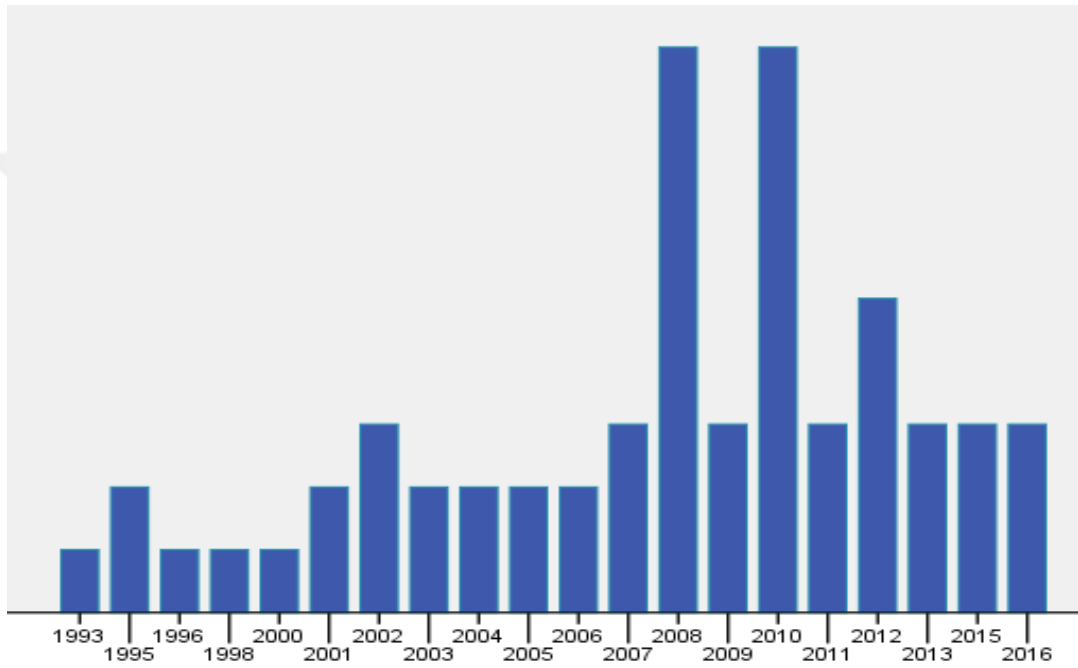
Bu oranın lisansüstü çalışmaların yapıldığı diğer yıllarda ise;

2012 yılında %8,3 (1 tez çalışması),

1993, 1996, 1998,2000 yıllarında %1,7(1 tez çalışması),

1995, 2003, 2004, 2005 ve 2006 yıllarında %3,3 (2 tez çalışması),

2002, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015 yıllarında %5,5 (3 tez çalışması) olduğu görülmektedir.

Şekil 6. Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Türkiye’de Okul Öncesi Müzik eğitimi ile ilgili ilk Lisansüstü çalışma 1993 yılında Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalında yapılmıştır. 1993 yılından 2016 yılına kadar lisansüstü çalışmalar devam etmiştir. 1994, 1997, 1999, 2014 yılları arasında okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılmış lisansüstü çalışma bulunmamaktadır. 2008 ve 2010 yıllarında diğer yıllara oranla ciddi bir artış görülmektedir.

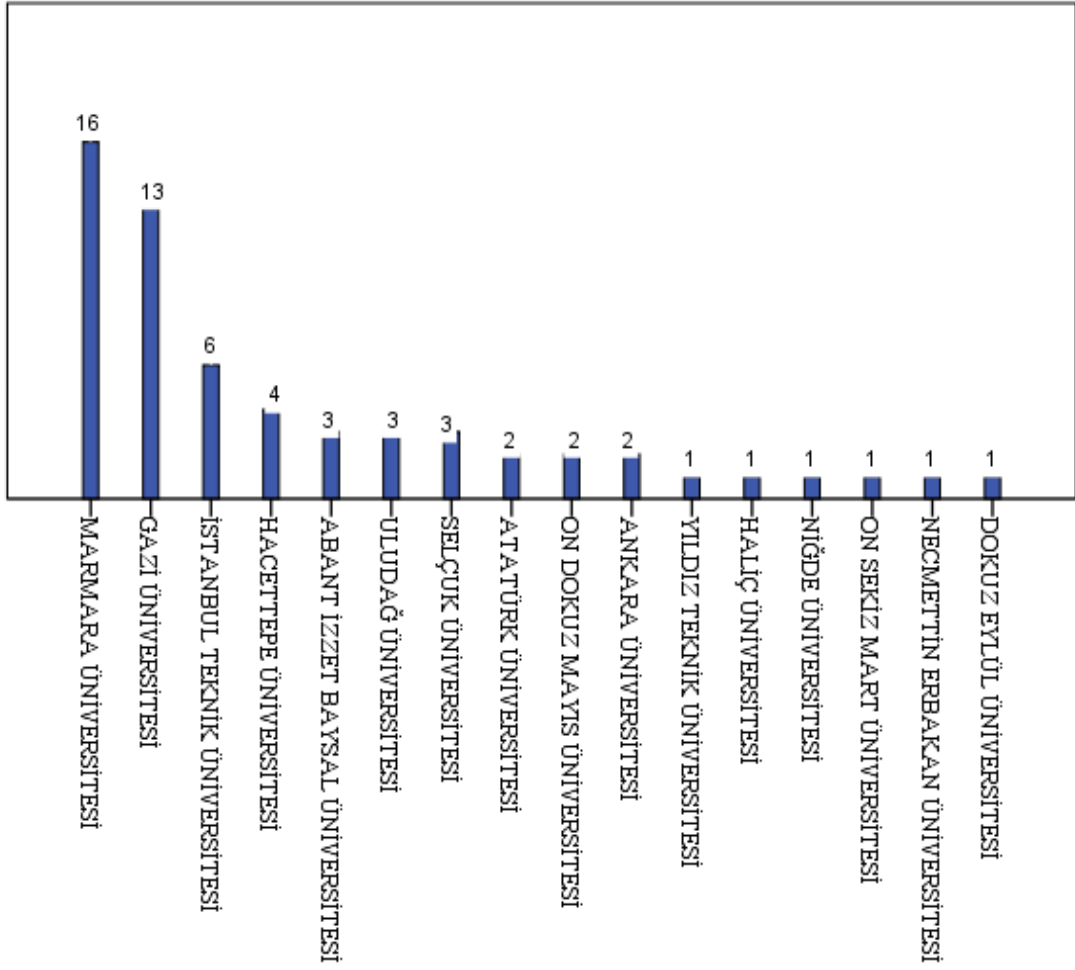
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt probleminde “Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında,1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin, yapıldığı üniversitelere göre dağılımı ne düzeydedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Tablo 4’ te lisansüstü araştırmaların üniversitelere göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4. Lisansüstü Araştırmaların Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversiteler	F	(%)
Marmara Üniversitesi	16	26,7
Gazi Üniversitesi	13	21,7
İstanbul Teknik Üniversitesi	6	10,0
Hacettepe Üniversitesi	4	6,7
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	3	5,0
Uludağ Üniversitesi	3	5,0
Selçuk Üniversitesi	3	5,0
Atatürk Üniversitesi	2	3,3
On Dokuz Mayıs Üniversitesi	2	3,3
Ankara Üniversitesi	2	3,3
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	1,7
Haliç Üniversitesi	1	1,7
Niğde Üniversitesi	1	1,7
On Sekiz Mart Üniversitesi	1	1,7
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	1,7
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	1,7
<i>Toplam</i>	<i>60</i>	<i>100</i>

Türkiye’de Okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan lisansüstü çalışmaların üniversitelere göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışma yapılan üniversitenin % 26,7 oranla (16 tez çalışması) Marmara Üniversitesi olduğu görülmektedir.

Şekil 7. Lisansüstü Araştırmaların Üniversitelere Göre Dağılımı

Bu sırayı %21,7'lik oranla (13 tez çalışması) Gazi Üniversitesi,
 % 10,0'luk oranla (6 tez çalışması) İstanbul Teknik Üniversitesi,
 % 6,7'lik oranla (4 tez çalışması) Hacettepe Üniversitesi,
 % 5'lik oranla (3'er tez) Abant İzzet Baysal, Uludağ, Selçuk Üniversiteleri,
 % 3,3'lük oranla (2'şer tez) Atatürk, On Dokuz Mayıs, Ankara Üniversiteleri,
 % 1,7'lik oranla da (1'er tez) Yıldız Teknik, Haliç, Niğde, On Sekiz Mart,
 Necmettin Erbakan ve Dokuz Eylül Üniversitelerinin izlediği görülmektedir.

Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Üniversiteler Bazında Tez Türlerine Göre Dağılımları Tablo4.1’de gösterilmiştir.

Tablo 4.1. Lisansüstü Tezlerin Üniversiteler Bazında Tez Türlerine Göre Dağılımları

Üniversite	Tez Türü					
	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik	
	f	%	F	%	F	%
Marmara Üniversitesi	14	23,3	2	3,3	-	-
Gazi Üniversitesi	11	18,3	2	3,3	-	-
İstanbul Teknik Üniversitesi	4	6,7	1	1,7	1	1,7
Hacettepe Üniversitesi	3	5	1	1,7	-	-
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2	3,3	1	1,7	-	-
Uludağ Üniversitesi	2	3,3	1	1,7		
Selçuk Üniversitesi	3	5	-	-	-	-
Atatürk Üniversitesi	2	3,3	-	-	-	-
On Dokuz Mayıs Üniversitesi	2	3,3	-	-	-	-
Ankara Üniversitesi	1	1,7	1	1,7	-	-
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	1,7	-	-	-	-
Haliç Üniversitesi	1	1,7	-	-	-	-
Niğde Üniversitesi	1	1,7	-	-	-	-
On Sekiz Mart Üniversitesi	1	1,7	-	-	-	-
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	1,7	-	-	-	-
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	1,7	-	-	-	-
<i>Toplam</i>	<i>50</i>	<i>83,2</i>	<i>9</i>	<i>15,1</i>	<i>1</i>	<i>1,7</i>

Ülkemizde okul öncesi müzik eğitimi alanlarında, 1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü çalışmaların üniversiteler bazında tez türlerine göre değerlendirilmesi sonucunda;

Marmara Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 26,7 (16 tez) olduğu, bu oranın 23,3'lük kısmını (14 tez) yüksek lisans, % 3,3'lük kısmını ise (2 tez) doktora çalışmasının oluşturduğu görülmektedir. Marmara Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

Gazi Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 21,7 (13 tez) olduğu, bu oranın 18,3'lük kısmını (11 tez) yüksek lisans, % 3,3'lük kısmını ise (2 tez) doktora çalışmasının oluşturduğu görülmektedir. Gazi Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

İstanbul Teknik Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 10 (6 tez) olduğu, bu oranın 6,7'lik kısmını (4 tez) yüksek lisans, % 1,7'lik kısmını (1 tez) doktora çalışması, % 1,7'lik kısmını ise (1 tez) sanatta yeterlik çalışmasının oluşturduğu görülmektedir.

Hacettepe Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 6,7 (4 tez) olduğu, bu oranın 5'lik kısmını (3 tez) yüksek lisans, % 1,7'lik kısmını ise (1 tez) doktora çalışmasının oluşturduğu görülmektedir. Hacettepe Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

Abant İzzet Baysal Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranı % 5 (3 tez) olduğu, bu oranı 3,3'lük kısmını (2 tez) yüksek lisans çalışmasının takip ettiği, % 1,7'lik kısmını ise (1 tez) doktora çalışmasının oluşturduğu görülmektedir. Abant İzzet Baysal Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

Uludağ Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 5 (3 tez) olduğu, bu oranın 3,3'lük kısmını (2 tez) yüksek lisans, % 1,7'lik kısmını ise (1 tez) doktora çalışmasının oluşturduğu görülmektedir. Uludağ Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

Selçuk Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 5 (3 tez) olduğu, bu oranın yüksek lisans çalışmalarından oluştuğu görülmektedir. Selçuk Üniversitesinde yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

Atatürk Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 3,3 (2 tez) olduğu, bu oranın yüksek lisans çalışmalarından oluştuğu görülmektedir. Atatürk Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik ve doktora çalışmasına rastlanmamıştır.

On Dokuz Mayıs Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 3,3 (2 tez) olduğu, bu oranın yüksek lisans çalışmalarından oluştuğu görülmektedir. On Dokuz Mayıs Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik ve doktora çalışmasına rastlanmamıştır.

Ankara Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 3,3 (2 tez) olduğu, bu oranın 1,7'lik kısmını (1 tez) yüksek lisans, % 1,7'lik kısmını ise (1 tez) doktora çalışmasının oluşturduğu görülmektedir. Ankara Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

Yıldız Teknik Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 1,7 (1 tez) olduğu, bu oranın yüksek lisans çalışmalarından oluştuğu görülmektedir. Yıldız Teknik Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik ve doktora çalışmasına rastlanmamıştır.

Haliç Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 1,7 (1 tez) olduğu, bu oranın yüksek lisans çalışmalarından oluştuğu görülmektedir. Haliç Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik ve doktora çalışmasına rastlanmamıştır.

Niğde Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 1,7 (1 tez) olduğu, bu oranın yüksek lisans çalışmalarından oluştuğu görülmektedir. Niğde Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik ve doktora çalışmasına rastlanmamıştır.

On Sekiz Mart Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 1,7 (1 tez) olduğu, bu oranın yüksek lisans çalışmalarından oluştuğu görülmektedir. On Sekiz Mart Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik ve doktora çalışmasına rastlanmamıştır.

Necmettin Erbakan Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 1,7 (1 tez) olduğu, bu oranın yüksek lisans çalışmalarından oluştuğu görülmektedir. Necmettin Erbakan Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik ve doktora çalışmasına rastlanmamıştır.

Dokuz Eylül Üniversitesinde yapılan lisansüstü çalışmaların oranının % 1,7 (1 tez) olduğu, bu oranın yüksek lisans çalışmalarından oluştuğu görülmektedir. Dokuz Eylül Üniversitesinde yapılmış sanatta yeterlik ve doktora çalışmasına rastlanmamıştır.

Lisansüstü çalışmalarda oranı en fazla olan üniversite Marmara Üniversitesidir. Bu oranın nedeni olarak, İstanbul'un metropol bir şehir olması, Marmara Üniversitesinin 1883 yılında kurulmuş en köklü üniversitelerden biri olması,

Türkiye'nin en çok fakülte ve yüksekokuluna sahip olması ve her türlü imkanlara açık bir üniversite olması gösterilebilir. Üniversitelerde en fazla çalışmanın büyükşehirlerde İstanbul ve Ankara da yoğunlaştığı görülürken, diğer büyükşehirlerde bu alandaki çalışmaların çok az olduğu görülmekte ve miktarın azlığı kurulan üniversite sayılarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

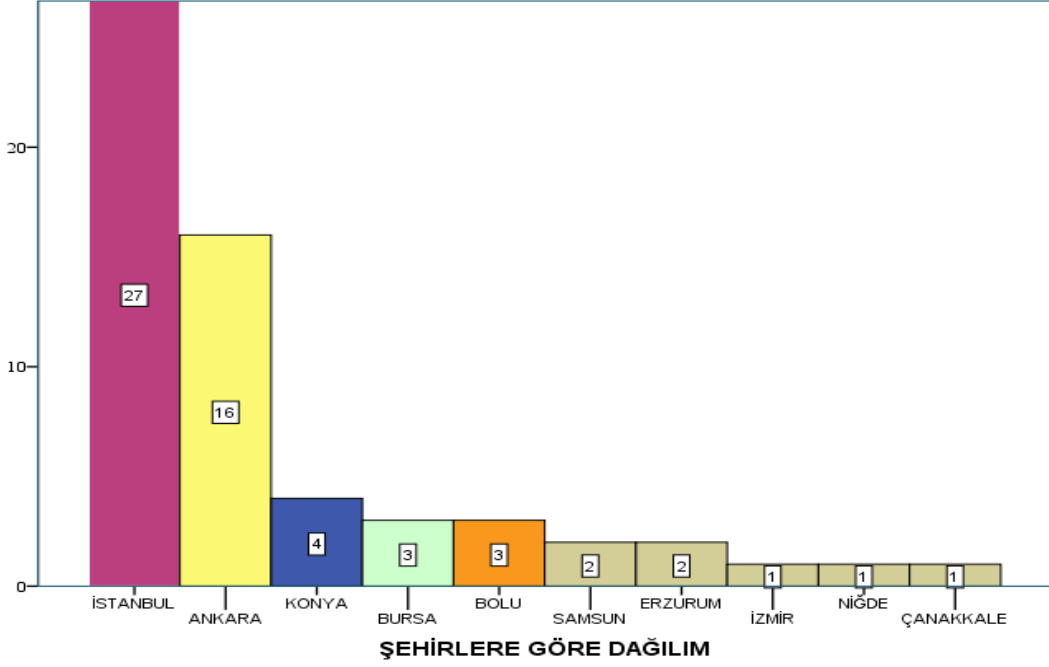
Araştırmanın beşinci alt probleminde “*Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında,1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin, yapıldığı şehirlere göre dağılımı ne düzeydedir?*” sorusuna cevap aranmıştır. Tablo 5’te, yapılan lisansüstü çalışmaların şehirlere göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo:5.Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Şehirlere Göre Dağılımı

Şehir	F	(%)
Ankara	16	26,7
Bursa	3	5,0
Çanakkale	1	1,7
Erzurum	2	3,3
İstanbul	27	45,6
İzmir	1	1,7
Samsun	2	3,3
Niğde	1	1,7
Bolu	3	5,0
Konya	4	6,7
<i>Toplam</i>	<i>60</i>	<i>100</i>

Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan lisansüstü çalışmaların hazırlandığı şehirlere göre dağılımına bakıldığında en fazla lisansüstü tezin %45,6’lık oran (27 tez çalışması) ile İstanbul’da yapıldığı görülürken %26,7’lik oran (16 tez çalışması) ile Ankara’nın takip ettiği görülmektedir. Konya’da %6,7’lik (4 tez çalışması), Bolu ve Bursa’da %5,0’lık (3 tez çalışması),Samsun ve Erzurum’da %3,3 (2

tez çalışması), İzmir, Çanakkale, Niğde şehirlerinde %1,7'lik (1 tez çalışması) oranlar izlenmiştir.

Şekil 8. Lisansüstü Çalışmaların Şehirlere Göre Dağılımı

Ulaşılan sonuçlara bakıldığında; Ankara ve İstanbul'un en fazla lisansüstü çalışma yapılan iller olmasında, bu illerde köklü üniversitelerin yer alması, bilgiye ulaşmanın kolay olması ve büyük şehir olmaları nedeni ile aynı alanda birden fazla fakülte ve lisansüstü eğitim için yeterli öğretim elemanı kadrosunun bu illerde çoğunlukta olmasından kaynaklı olduğu düşünülebilir. Ayrıca okul öncesi dönemde müzik eğitimi alanında çalışma yapmak isteyen araştırmacıların, büyük şehirlerde *çalışan anne* modelinin fazla olmasına bağlı olarak okul öncesi eğitim merkezlerinin sayısal çoğunluğuna daha rahat ulaşabilir olması da önemli bir etken olarak düşünülebilir.

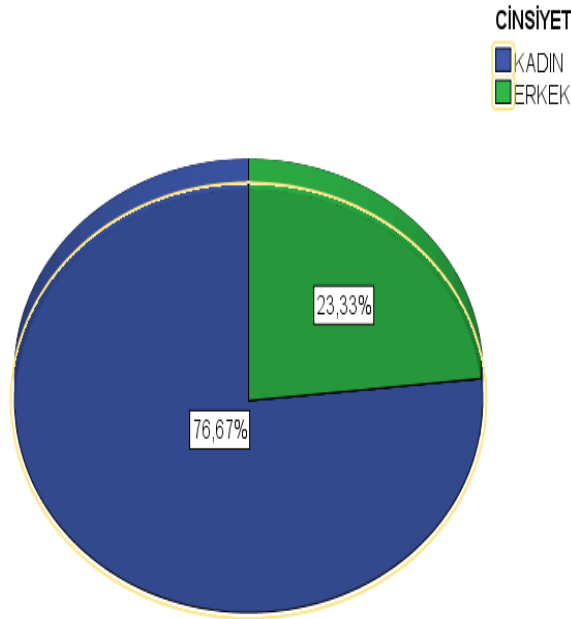
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın altıncı alt probleminde “Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında,1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin, araştırmacıların cinsiyetine göre dağılımı ne düzeydedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Tablo 6’da yapılan lisansüstü çalışmaların, araştırmacıların cinsiyetine göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 6. Lisansüstü Çalışmaların Araştırmacıların Cinsiyetine Göre Dağılımı

Cinsiyet	F	(%)
Kadın	46	76,7
Erkek	14	23,3
<i>Toplam</i>	<i>60</i>	<i>100</i>

Türkiye’de Okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan lisansüstü çalışmalar yazarlarının cinsiyetine göre incelendiğinde %76,7’lik oran(46 tez çalışması)ile kadınların erkeklere göre daha fazla yer aldığı görülmektedir. Kadınların yüzdesinin fazla olması;bu eğitim programının daha çok kadınlara hitap ettiği algısına ve erkeklerin daha az tercih ettiği bir eğitim programı olarak düşünüldüğü söylenebilir.

Şekil 9. Lisansüstü Çalışmaların Araştırmacıların Cinsiyetine Göre Dağılımı

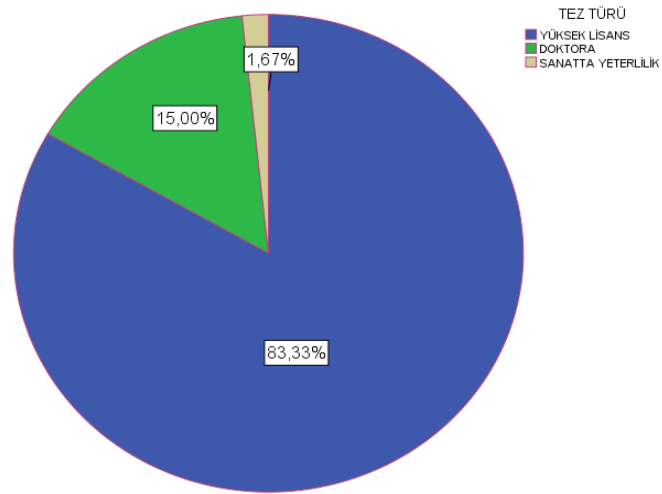
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yedinci alt probleminde “Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanında,1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin, tez türlerine göre dağılımı ne düzeydedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Tablo 7’de yapılan lisansüstü çalışmaların, tez türlerine göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 7. Lisansüstü Çalışmaların Tez Türlerine Göre Dağılımı

Tez Türü	F	(%)
Doktora	9	15,0
Yüksek Lisans	50	83,3
Sanatta Yeterlik	1	1,7
<i>Toplam</i>	<i>60</i>	<i>100</i>

Türkiye’de okul öncesi müzik eğitimi alanlarında yapılan lisansüstü tezlerin tez türlerine göre dağılımlarına bakıldığında %83,3’ünü(50 tez çalışması) yüksek lisans tezlerinin, %15,0’ını(9 tez çalışması) Doktora tezlerinin, %1,7’ini (1 tez çalışması) Sanatta Yeterlilik tezlerinin oluşturduğu görülmektedir. Doktora alanında az sayıda tez çalışması olmasında, bu alanda doktora derecesine sahip yetişmiş akademik personelin azlığının bir etken olduğu düşünülebilir.

Şekil 10. Lisansüstü Çalışmaların Tez Türlerine Göre Dağılımı

BÖLÜM V

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümde, elde edilen bulgulara dayanılarak varılan sonuçlara ve bu sonuçlar doğrultusunda getirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

5.1.1. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında,1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Kullanılan Veri Toplama Yöntemlerine İlişkin Sonuç ve Tartışma

Çalışmaların veri toplama yöntemleri incelendiğinde % 28,3’ü (17 tez) anket yöntemi, % 21,7’si (13 tez) deneysel yöntem, % 20’si (12 tez) test yöntemi, % 20’si (12 tez) tarama yöntemi, % 6,7’si (4 tez) analiz yöntemi, % 3,3’ü (2 tez) gözlem yönteminin kullanıldığı görülmektedir. Anket yönteminin bu kadar çok kullanılmasının sebebi olarak, diğer veri toplama yöntemleri ile beraber kullanılabilirliği ve uygulanabilirliği açısından daha kolay olması söylenebilir.

Araştırma kapsamında incelenen lisansüstü çalışmalarda, deney yönteminden sonra kullanılan en yaygın yöntem olarak karşımıza test yöntemi çıkmaktadır.Bu durum; test yönteminde hazırlanacak soruların geçerliği, özgünlüğü, bireyselleştirme anlamında gerçekçiliği ön planda olduğundan, ilk tercih edilen bilimsel araştırma yöntem olmaması şeklinde yorumlanabilir.

İncelenen çalışmalarda kullanılan yöntemlerden deneysel yöntemin ise bilimsel bilgiyi en objektif bir biçimde elde etmeye yarayan, laboratuvar ve laboratuvar

dışındaki bir deney düzeneğinde olaylar arasındaki sebep-sonuç ilişkisini belirlemeyi amaçlamasıyla, diğer yöntemlere göre daha yüksek oranda kullanıldığı görülmektedir.

5.1.2. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında,1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Konularına İlişkin Sonuç ve Tartışma

Lisansüstü çalışmaların konu başlıklarına göre içerik dağılımlarına bakıldığında genel olarak müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkileri; Suzuki, Dalcroze, Kodaly, Carl Orff gibi çeşitli müzik öğretim yöntemleri ile incelenmiştir. Bunun yanında dans ve oyun ağırlıklı başlıklar da görüldüğünü söyleyebiliriz. İçerik olarak yaşça küçük olan çocuklara eğitimi sevdirmeye, onları sisteme dahil etmeye, güdüleme, kulağa hoş gelen ezgilerle etkin katılım sağlamada karşılaşılan görüşlerin incelenmesi, araştırılması ve değerlendirilmesi ele alınmıştır. Öğretmen-öğrenci görüşlerinin alındığı konularda daha çok bilgi paylaşmak, yaratıcılık geliştirme ve kullanılan yöntemlere uygunluğu tespit edilmiştir. Müzik öğretim yöntemlerini aktif bir şekilde kullanan araştırmacılar daha çok Orff yöntemini kullanmıştır. Müziğin çocuk gelişimi üzerindeki etkilerini öğretmenlerin demografik farklılıklarına göre değerlendirmiştir. Müzik eğitimi çocuğun sosyalleşmesi açısından, duygusal gelişiminin tamamlanması açısından, zihinsel, dil ve psiko-motor gelişimine katkı sağlaması açısından çok önemlidir. Bu sebepten dolayı çocuğun planlı ve sistemli, eğitim aldığı ilk yer olan okul öncesi eğitim kurumlarının önemi vurgulanmıştır.

5.1.3. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında,1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Yıllarına İlişkin Sonuç ve Tartışma

Okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan lisansüstü çalışmaların, yıllara göre dağılımına bakıldığında orantılı bir dağılım görülmeyle birlikte 2008 ve 2010 yılında yapılan çalışmaların, % 15 (9’ar tez çalışması) oranı ile birinci sırada olduğu görülmektedir. Devam edecek yıllarda bu alanda yapılacak çalışmaların artırılmasının öğrenci ve öğretmenler için faydalı olabileceği düşünülebilir. 2008 ve 2010 yılında yapılan araştırma sayısının fazlalığını sağlayan sebebin nedenlerinin araştırılması önerilebilir.

Bu oranı takip eden lisansüstü çalışmaların yapıldığı diğer yıllara bakıldığında ise;2012 yılında % 8,3 (5'er tez çalışması)2016, 2015, 2013, 2011, 2009, 2007, 2002 yıllarında % 5 (3'er tez çalışması), 2006, 2005, 2004, 2003, 2001, 1995 yıllarında %3,3 (2'şer tez çalışması),2000, 1998, 1996, 1993 yıllarında ise %1,7 (1 tez çalışması) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan araştırmalar sonucu 2014, 1999, 1997 ve 1994 yıllarına ait çalışma bulunamamıştır. Bu bir problem olarak görülüp yeni bir araştırma ve çalışma konusu olarak önerilebilir.

5.1.4. Türkiye'de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında,1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Üniversitelere İlişkin Sonuç ve Öneriler

Ülkemizde okul öncesi müzik eğitimi alanında, 1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü çalışmaların üniversitelere göre dağılımına bakıldığında toplamda 16 üniversitede çalışma yapıldığı görülmektedir. En fazla çalışma yapılan üniversitenin % 26,7'lik oranla Marmara Üniversitesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sırayı % 21,7'lik oranla Gazi Üniversitesi, % 10'luk oranla İstanbul Teknik Üniversitesi, % 6,7'lik oranla Hacettepe Üniversitesi, % 5'lik oranlarıyla Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi takip etmektedir. % 3,3'lük oranlarıyla Atatürk Üniversitesi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve % 1,7'lik oranlarıyla Yıldız Teknik Üniversitesi, Haliç Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, On Sekiz Mart Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesinin izlediği sonucuna ulaşılmıştır.

Ülkemizde okul öncesi müzik eğitimi alanlarında, 1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü tezlerin, üniversiteler bazında tez türlerine göre dağılımı aşağıda maddeler halinde sunulmuştur;

- Marmara Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 16 adet (%26,7) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 14'ü yüksek lisans, 2'si ise doktora tezi olarak yapılmıştır. Marmara Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

- Gazi Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 13 adet (%21,7) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 11'i yüksek lisans, 2'si ise doktora tezi olarak yapılmıştır. Gazi Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- İstanbul Teknik Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 6 adet (%10) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 4'ü yüksek lisans, 1'i doktora tezi, 1'i ise sanatta yeterlik tezi olarak yapılmıştır. Bu alanda sanatta yeterlik çalışmasının sadece İstanbul Teknik Üniversitesinde yapıldığı, diğer üniversitelerde bu tez türünde herhangi bir çalışmanın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, ileride yapılacak çalışmalara yeni bir araştırma konusu olarak önerilebilir.
- Hacettepe Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 4 adet (%6,7) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 3'ü yüksek lisans, 1'i ise doktora tezi olarak yapılmıştır. Hacettepe Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 3 adet (%5) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 2'si yüksek lisans, 1'i ise doktora tezi olarak yapılmıştır. Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Uludağ Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 3 adet (%5) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 2'si yüksek lisans, 1'i ise doktora tezi olarak yapılmıştır. Uludağ Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Selçuk Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 3 adet (%5) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 3'ü de yüksek lisans tezi olarak yapılmıştır. Selçuk Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Atatürk Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 2 adet (%3,3) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 2'si de yüksek lisans tezi olarak

yapılmıştır. Atatürk Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

- On Dokuz Mayıs Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 2 adet (%3,3) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 2'si de yüksek lisans tezi olarak yapılmıştır. On Dokuz Mayıs Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Ankara Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 2 adet (%3,3) lisansüstü çalışma bulunmaktadır. Bu lisansüstü çalışmaların 1'i yüksek lisans, 1'i ise doktora tezi olarak yapılmıştır. Ankara Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Yıldız Teknik Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 1 adet (%1,7) yüksek lisans tezi bulunmaktadır. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Haliç Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 1 adet (%1,7) yüksek lisans bulunmaktadır. Haliç Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Niğde Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 1 adet (%1,7) yüksek lisans bulunmaktadır. Niğde Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- On Sekiz Mart Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 1 adet (%1,7) yüksek lisans tezi bulunmaktadır. On Sekiz Mart Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 1 adet (%1,7) yüksek lisans tezi bulunmaktadır. Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.
- Dokuz Eylül Üniversitesi'nde bu alanda yapılan 1 adet (%1,7) yüksek lisans tezi bulunmaktadır. Dokuz Eylül Üniversitesi'nde bu alanda yapılmış doktora ve sanatta yeterlik çalışmasına rastlanmamıştır.

5.1.5. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında,1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Şehirlere İlişkin Sonuç ve Öneriler

Ülkemizde okul öncesi müzik eğitimi alanında, 1993-2016 yılları arasında yapılmış lisansüstü çalışmaların % 45,6’lık oranla (27 tez çalışması) İstanbul’da yapıldığı görülmektedir. Bu oranı % 26,7 oranı (16 tez) ile Ankara, % 6,7 oranı (4 tez) ile Konya, % 5 oranlarıyla (3 tez) Bolu ve Bursa, % 3,3 oranlarıyla (2 tez) Samsun ve Erzurum, % 1,7 oranlarıyla (1 tez) Çanakkale, İzmir ve Niğde’nin izlediği sonucuna ulaşılmıştır.

Türkiye genelinde 16 üniversitede ve 10 şehirde okul öncesi müzik eğitimi alanında çalışmalar yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun ortaya çıkmasında en yüksek çalışma sayılarının İstanbul ve Ankara da olması metropol şehri ve başkent olması, okul öncesi müzik eğitimi veren kurumların sayılarının fazla olması, diğer şehirlerde de bu tarz çalışmaların yaygınlaştırılması önerilebilir. Okul öncesi müzik eğitimi lisansüstü çalışmalarında Ankara, İstanbul, Bursa, Çanakkale gibi şehirlerin tercih edilme sebeplerinin araştırılması, sonuçların bu alanda araştırma yapan ve yapacak olan araştırmacılar için faydalı olacağı düşüncesiyle yeni bir araştırma konusu olarak değerlendirilmesi önerilebilir.

Türkiye’de 81 şehir olmasına rağmen üniversite sayısının gün geçtikçe artmaya başladığı dönemden geçiyor olmamıza rağmen, neden sadece bu 10 şehirde bu tarz çalışmaların tercih edilme sebeplerinin araştırılması, bu araştırmanın sonucuna göre de bu alanda çalışma yapacak farklı araştırmacılar için faydalı olacağı düşüncesiyle yeni bir araştırma konusu olarak değerlendirilmesi önerilebilir.

5.1.6. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında,1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Yazarlarının Cinsiyetine İlişkin Sonuç ve Öneriler

Lisansüstü çalışmaların cinsiyete göre dağılımlarına bakıldığında %76,7 kadın, %23,3 erkek araştırmacılar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu sonuca göre kadın oranının erkek oranına göre çok farklı çıkmasında okul öncesi öğretmenliği bölümünü okumak isteyenlerin kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Oysaki öğretmenlik kadın/erkek ayrımı yapmadan 2 cinsiyete de uygun bir meslektir. Bu bilincin oluşması için lise çağında okuyan ve mezun erkek öğrencilere anlatılması ve okul öncesi dönem çocuklarıyla daha eğlenceli ve müzikal zamanlar geçirebilecekleri, temeli atılan ilk dönem olarak erkek adayların da mesleğe dahil edilmesi önerilebilir.

Öğretmenler, öğrencilerin bütün önemli gelişim evrelerini dikkatle izlerler. Rol model olarak izleme ve uygulama açısından öğrencinin hayatının tam ortasında yer alarak, saklı duran potansiyelimizi ve içimizdeki “en iyi” yi görmemizi sağlarlar. Hayran kaldığımız ve onun gibi olmaya çalıştığımız kimsedir öğretmen. Kadın/erkek ayrımı yapmadan rol model olarak alınan kişi herhangi biri olabilir: aile, kardeş yada bir arkadaş olabilir. Fakat öğrenciler için çok etkili ve hayata yön veren rol modellerimizin birçoğu şüphesiz öğretmenlerdir. Sosyal çevre bunu en iyi yansıtan öğrencilere model olabilecek ortamı yaratmaktadır.

Ayrıca çalışmada sosyal çerçevenin yanı sıra, okul öncesi dönem çocuklarının izledikleri çizgi filmlere yönelik olmak üzere, bu çizgi filmlerde rol model olarak benimsenen kahramanlara ve bunların ne derece model alındığına yönelik bir alan araştırması yapılması önerilebilir.

5.1.7. Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında,1993-2016 Yılları Arasında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Tez Türlerine İlişkin Sonuç ve Önerileri

Bu alanda yapılmış lisansüstü çalışmaların, tez türlerine göre dağılımlarına bakıldığında % 83,3’ünü yüksek lisans tezlerinin; % 15’ini doktora tezlerinin; % 1,7’sini de sanatta yeterlik tezinin oluşturduğu ve yüksek lisans tezlerinin % 83,3’lük oranla çoğunlukta olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yüksek lisans sonrası yapılan doktora çalışmalarında okul öncesi müzik eğitimi konusunda yapılacak çalışmaların artırılması, bu alanda lisansüstü çalışma yapılmamış olan üniversitelerde bu durumun sebebine yönelik araştırmaların yapılması önerilebilir.

5.2. Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında getirilen öneriler aşağıda maddeler halinde sunulmuştur;

- Okul öncesi öğretmenlerinin müzikal duyum ayırımı yapamaması çocuk için yeteneğinin farkına varmada gecikme yaşatacaktır. Bu hususu dikkate alıp okul öncesi müzik öğretmenliği bölümü, sınıf öğretmenliği müzik bölümü şeklinde bölümler açılarak bu sorun giderilmelidir.
- Okul öncesi eğitiminde müzik derslerinin müzik öğretmenleri tarafından verilmesini sağlayacak yeni yasal düzenlemeler gerçekleştirilinceye kadar, üniversitelerin okul öncesi eğitimi lisans programlarında bu alana yönelik düzenlemeler ve iyileştirmeler yapılmalıdır.
- Okul öncesi müzik eğitimi alanında yapılan tezlerin çoğunluğu Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitülerinde yapılmıştır. Diğer enstitülerde çalışmalar çok az sayıdadır. Buna göre okul öncesi müzik eğitimi alanında araştırma yapan kişilerin gerektiğinde farklı disiplinlerdeki araştırmaları da dikkate alması yerinde olacaktır.
- Yıllara göre yapılan değerlendirmede okul öncesi müzik eğitimi alanındaki tezlerin sayısı her geçen gün katlanarak artmaktadır. Bu artış belirgin bir şekilde yüksek lisans tezlerinde görülmektedir. Okul öncesi müzik eğitimi alanında doktora da sayısının arttırılması için çalışmalar yapılmalıdır.
- Okul öncesinde müzik eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin müzik eğitimi alan gelişimi açısından yeterli olmadığı düşünülmektedir. Bu alanda yapılacak lisansüstü tez çalışmalarının, okul öncesi dönem çocuklarına, alanda çalışan eğitimcilere, anne babalara, araştırmacılara yarar sağlayacağı bir gerçektir. Kaliteli okul öncesi eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve bu konuda politikaların geliştirilmesi açısından yapılacak çalışmalar önemlidir. Bu nedenle, okul öncesinde müzik eğitimi alanında farklı araştırma yöntemleri ve veri toplama araçlarının kullanıldığı yeni araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

KAYNAKÇA

- Akkuş, D. (1998). *Müzik eğitiminde Dalcroze yöntemi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Alpagut, U. (2004). *Kim kapattı şu müziği*, (3. basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Aristoteles, (1975). *Politika*.(çev. M. Tuncay), İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Boal-Palheiros, G. M. ve Hargreaves, D. J. (2004) “*Children’s Modes of Listening to Music at Home and at School*”*Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 161/162,39-46.
- Çakır, Ö. (2005). *V. Türk Kültürü Kongresi Müzik Kültürü Cilt X*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- Çal, S. (2016). *2007-2014 yılları arasında Türkiye’de "Sanat Eğitimi" üzerine yapılan lisansüstü tezlerin analizi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çelik, P., Sarı, M. ve S. Doğru, (2015). Türkiye’de ve Avrupa’da 2003-2013 yılları arasında özel gereksinimli çocuklarla ilgili yapılmış olan müzik eğitimi çalışmalarının değerlendirilmesi. *Uluslararası, Eğitim Bilimleri Dergisi, Journal of Instructional Technologies*,s.2,10-28.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, çocuk gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (1), 1-8.
- Daniels, S. (1995). Can pre-school education affect children's achievement in primary school?.*Oxford Review of Education*, 21 (2).
- Göktürk, D. (2008). Suzuki violin teaching method: its theory, philosophy, and criticism. *Turkish Journal Music Education*,1 (1),4-11.

- Güler, N. (2006). *Okulöncesi öğretmenlerin müzik etkinliklerini gerçekleştirme durumları ve eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Gürgen, E. (2006). Müzik eğitiminde yaratıcılığı geliştiren yöntem ve yaklaşımlar. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (12).
- <https://indigodergisi.com/2015/05/cocuk-egitiminde-ritim-etkisi-orff/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=i4bAMRnXeTE>
- <http://www.orpheusacademy.com/music-inside-out/>
- Hansen, D. (2012). At the juncture of research in early reading and music literacy. *Music Educators Journal*, 99 (2).
- Karasar, N. (1984). *Bilimsel araştırma metodu*. Ankara: Hacetepe Taş Kitapçılık.
- Kasap, B. (2005). Suzuki okulu metodu. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (9)
- Kurt, F. (2015). *Anasınıfına devam eden 60-72 aylık çocukların duygusal beceri düzeylerinin ve problem davranışlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Malkoç, T. (2006). *Okul öncesi eğitiminde şarkı söylemenin önemi*. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, I. Uluslararası Okul Öncesi Eğitimi Kongresinde sunuldu, İstanbul.
- Mertoğlu, E. (1993). *Okulöncesi Eğitimde Müziğin Gelişimi ve Eğitimi, 9.Okul Öncesi Eğitim ve Yaygınlaştırılması Semineri*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Mertoğlu, E. (2010). Müzikle öğretim. Zembat, R. (Ed.) *Okul öncesinde özel öğretim yöntemleri*. 367- 404. Anı Yayıncılık. Ankara.
- Nardo, R.,Custodero, L.,Fox, D. (2006). A report on early childhood music education in accredited american pre-schools. *Journal of Research in Music Education*, 54 (4).

- Nielsen, F. (2009). What is the significance of research for music education in practice? On relations between the practice of and the scientific approach to music education. *Philosophy of Music Education Review*, 17 (1).
- Ömeroğlu, E., Ersoy, Ö., Şahin, Tezel, ve diğerleri (2003). *Müziğin okul öncesi eğitimde kullanılması*. Ankara: Kök Yayıncılık. Aydoğdu Ofset, s. 17-18. Ankara
- Öngöz, S., Aydın, Ş. ve Aksoy, D. (2016). Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılan çoklu ortam konulu lisansüstü tezlerin eğilimleri. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, Journal of Instructional Technologies, Teacher Education*, 5 (1).
- Özdek, A. (2012, 25-27 Nisan). *Özengen müzik eğitim kurumlarında verilen gitar eğitiminde veli ve öğrenci beklentilerine yönelik bir araştırma: Kayseri örneği*, Niğde 10.Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunuldu, Niğde.
- Özmenteş, G.,Bilen, S. (2005).Dalcroze eurhythmics öğretiminin müziksel beceriler, müzik dersine ilişkin tutumlar ve müzik yeteneğine ilişkin özgüven üzerindeki etkileri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6.
- Persellin, D. (2006). Theeffects of vocal modeling, musical aptitude, and home environment on pitch accuracy of young children. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 169.
- Sağlam, M. (1996). Türkiye’de okulöncesi eğitim. *Milli Eğitim Dergisi, Eğitim-Sanat-Kültür*, 132.
- Say, A. (2005). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Say, A.(2005). *Müzik ansiklopedisi cilt 2*.Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Sert, S. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin motor gelişim alanına ilişkin görüşlerinin ve uygulamalarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Seyrek,H. Ve Sun,M. (1983), *Okul Öncesi Eğitimde Müzik*, İzmir.
- Sığırtmaç, A. (2005). *Okul öncesi dönemde müzik eğitimi*. İstanbul: Kare Yayınları.

- Şengül, F. (2007). *Türkçe ve ikinci dilde okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş çocuklarının Türkçe dil kullanım becerilerinin incelenmesi*.Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Tarman, S. (2006). *Müzik eğitiminin temelleri*.(1. basım), Ankara: Müzik Eğitim Yayınları.
- Thomas-Lee, P. M. (2003). *Piano pedagog for fourand five-year-olds: an analysis of selected piano methods for teaching preschool children*. A Dissertation Submitted to the Graduate Faculty of The University of Georgia in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Doctor of Musical Arts.
- Tezel, K. (2015). *2007 - 2014 yılları arasında okul öncesi öğretmenleri tarafından hazırlanmış görsel sanat eğitimi etkinlikleri yönergelerinin okul öncesi görsel sanat eğitimi ölçütlerine göre incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Toptaş, B. (2013). Uluslararası Sanat Müziği Bestecileri Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmalar.Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, sayı 31, s. 74-89.0
- Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi/temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Winsler, A.,Ducenne, L., Koury, A. (2011). Singingone'swayto self- regulation: Therole of early music and movement curricula and private speech. *Early Educationand Development*. Routledge, 22 (2), 274-304.
- Yaşar, M. ve Aral, N. (2011). Türkiye’de okul öncesinde drama alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(22), 70-90.
- Yavuzer, H.(2000). *Bedensel zihinsel ve sosyal gelişimi ile çocuğunuzun ilk altı yılı*.(12. basım). İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Yıldırım, K. (2009). *Kodaly yönteminin ilköğretim öğrencilerinin keman çalma becerisi, öz yeterlik algısı ve keman çalmaya ilişkin tutumları üzerindeki etkisi*.

Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Yüksel, D. (1996). *Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

EKLER

Ek 1:“Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler (1993-2016)”

Ek 1:“Türkiye’de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler (1993-2016)”

No	Yazar	Yıl	Tez Adı	Tez Türü
1	İbrahim Gökmen	2016	Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Şarkıların Oyunlu-Oyunsuz Olarak Öğretiminin Karşılaştırılması	Yüksek Lisans
2	Halil Uğur Koç	2016	Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar Dersinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlar Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi	Yüksek Lisans
3	Fahri Kurt	2016	Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden 60-72 Aylık Çocuklara Uygulanan Danslı Müzik Etkinliklerinin Çocukların Sosyal Becerilerine Etkisi	Yüksek Lisans
4	Fatma Gülçin Demirci	2015	Okul öncesi dönem çocuklarına uygulanan ses farkındalık müzik programının okuma yazmaya hazırlıkta çocukların sesleri tanıma becerilerine etkisi	Yüksek Lisans
5	Tamer Kıvılcım	2015	Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Uygulanan Müzik eğitimi programının matematik becerileri açısından ilkökula hazır bulunuşluğa etkisi	Yüksek Lisans
6	Fatma Leyla Haseski	2015	Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Müzik Eğitiminde Kullanılan Materyallerin Okul Öncesi Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
7	Murat Akçelik	2013	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Lisans Müzik Eğitimi Dersindeki Kazanımlarının Öğretmenlik Mesleğinde Uygulanabilme Düzeyleri	Yüksek Lisans
8	Elçin Gölbaşı	2013	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinliklerindeki Mesleki Yeterliliğinin Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
9	Ayten Aktaş	2013	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerini Uygulama Durumları (Niğde İli Örneği)	Yüksek Lisans
10	Hülya Şahin	2012	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Eğitimine Yönelik Algıladıkları Yeterlilikler ve Müzik Eğitimi Ortamına Yönelik Düşüncelerinin Belirlenmesi	Yüksek Lisans
11	Gülnehal Gül	2012	Okul Öncesi Altı Yaş Çocukları İçin Oluşturulan Şarkı Dağarcığının Müziksel Gelişim Düzeylerine Etkisi	Doktora
12	Deniz Özdemir Tuncer	2012	Okul Öncesi Eğitiminde Dalcrose Yaklaşımı	Doktora
13	Seray Asımoğlu	2012	Yaratıcı Drama Ve Orff Yaklaşımı Çerçevesinde Okul Öncesi Eğitimde Oyun Kavramı	Yüksek Lisans
14	Funda Ceylan	2012	Okul Öncesi Dönem İşitme Engellilerde Müzik Eğitimi İle Çocukların Gelişim Özellikleri Üzerine Terapötik Bir Çalışma	Yüksek Lisans
15	Gülün Öziskender	2011	Orff Yaklaşımı İle Yapılan Okulöncesi Müzik Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Gelişimine Etkileri	Yüksek Lisans
16	Nimet Uçar	2011	Müziğin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkisinin Okul Öncesi Öğretmenlerinin Demografik Farklılıklarına Göre İncelenmesi	Yüksek Lisans
17	Nihan Duygu Kaya	2011	0-5 Yaş Arası Çocuklarda Müzikli Oyunların Gelişime Etkisi	Yüksek Lisans
18	Sevim Güleç Ersoy	2010	Altı Yaş Çocuklarının Piyano Eğitimine Hazırlanmalarında Kullanılan Yöntemlerin İncelenmesi	Yüksek Lisans
19	Arzu Çeviker	2010	Okul Öncesi Ve Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Öncesi Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi	Yüksek Lisans
20	Elif Koca	2010	6 Yaş Grubunda Geri Planda Dinletilen Müziğin Çoklu Zeka Alanlarına Etkisi	Yüksek Lisans
21	Hüma Çetinkaya	2010	Okul Öncesi Eğitime Devam Eden Beş - Altı Yaş Grubu Çocuklara Uygulanan Ses Eğitimi Etkinliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	Yüksek Lisans
22	Ulaş Alpaslan	2010	Okul Öncesi Öğretmenlerinin Almış Oldukları Müzik Eğitimi Doğrultusunda Uygulamakta Oldukları Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşlerinin Ve Karşılaştıkları Problemler	Yüksek Lisans
23	Ezgi Özbey	2010	Okul Öncesi 6 Yaş Gruba Çocukların Öğrenme Performanslarının Artırılmasında Müzik Eğitiminin Bilişsel Süreçlerde Etkisinin İncelenmesi	Yüksek Lisans
24	Elif Doğru	2010	3-6 Yaş Grubu Çocukların Müziksel İletişim Boyutları Ölçeğinin Geliştirilmesi	Doktora
25	Burcu Özkale	2010	Ritim Çalışmalarının Altı Yaş Çocuklarının Bilişsel Becerilerine Etkisi	Yüksek Lisans
26	Özden Kuşçu	2010	Orff-Schulwerk Yaklaşımı Kullanılarak Yapılan Müzik Etkinliklerinin 5-6 Yaş Çocukların Dikkat Becerilerine Etkisi	Yüksek Lisans
27	İşıl Güneş Modiri	2009	Okul Öncesi Dönemi 60-72 Aylık Çocuklar İçin Çoklu Zeka Kuramına Göre Düzenlenmiş Bir Müzik Eğitimi ve Bireysel Enstrüman Eğitimi Programı Geliştirilmesi: Piyano Eğitimi Örneği	Doktora
28	Utkan Akpınar	2009	Okul Öncesi Dönem Piyano Eğitimi Başlangıç Metodunun Hedef Ve Hedef Davranışlar Açısından İncelenmesi	Yüksek Lisans
29	Hasan Oğul	2009	Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Temel Ritim Algılama ve Şarkı Söyleme Becerilerinin İncelenmesi	Yüksek Lisans

Ek – 1 Devamı

30	Nihat Topaç	2008	Okul Öncesi Öğretmenlerinin ve Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Ebeveynlerinin Müzik Eğitimi Hakkındaki Düşüncelerinin İncelenmesi	Yüksek Lisans
31	Beste Özçelebi	2008	5 – 6 Yaş Grubu Piyano Eğitimi Gören Ve Piyano Eğitimi Görmeyen Çocukların Motor Becerilerinin Karşılaştırılması	Yüksek Lisans
32	Melis Okumuş	2008	Okul Öncesi Dönem 4-6 Yaş Grubu Çocukların Müziksel Yaşantılarına Popüler Müziklerin Etkisi	Yüksek Lisans
33	Kerem Avşalak	2008	Okul Öncesi Dönem 60-72 Aylık Çocuklara Uygulanan Müzik Eğitiminin Kavram Gelişimi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi	Yüksek Lisans
34	Ayhan Öztürk	2008	Okul Öncesi Kurumlarda Uygulanan Müzik Eğitiminin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
35	Zeynep Dere	2008	Ankara İl Merkezindeki Anasınıflarında Görev Yapan Öğretmenlerin Müzik Eğitiminde Yaşadıkları Sorunların İncelenmesi	Yüksek Lisans
36	Didem Işın	2008	Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Uygulanan Orff Yaklaşımının 5-6 Yaş Grubundaki Çocukların Ritimsel Becerilerine Etkileri	Yüksek Lisans
37	Aysun Tunali Özdemir	2008	Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Müzik Yeterlilikleri İle Duygusal Zeka Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi	Yüksek Lisans
38	Hacer Mohan	2008	Okul Öncesi Dönemde Belirli Günler ve Haftalara Yönelik Şarkı Dağarcığı İle İlgili Öğretmen Görüşleri	Yüksek Lisans
39	JeongsukChoi	2007	5-6 Yaş Çocuklarına Yönelik Hazırlanan Ritm Eğitimi Programının Çocukta Ritim Duyusunun Gelişimine Etkisinin İncelenmesi	Yüksek Lisans
40	Esen Özçimenli	2007	Anaokullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Anaokulundaki Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşleri (Eskişehir İli Örneği)	Yüksek Lisans
41	Ebru Temiz	2007	Okul Öncesi Eğitimde 3 Yaş Dönemindeki 35-40 Aylık Çocuklara Uygulanan ses Eğitiminin İşitme Kayıplı ve İşitme Kayıpsız Çocukların Müziksel Ses Gelişimlerine Etkisi	Doktora
42	Bilgehan Eren	2006	Bursa İli Anaokullarındaki 4,5,6, Yaş Grubu Çocukların Müzik Eğitimine Yönelik İhtiyaçların Tespiti ve Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
43	Elif Koç	2006	Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesinin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi İle Anasınıfı Bölümlerinde Okutulan Müzik Öğretimi Derslerinin Genel Durumunun Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
44	Şehnaz Sungurtekin	2005	Orff Çalgılarının Okul Müzik Eğitimindeki Yeri ve Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Uygulamalarının Değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
45	Aysel Köse	2005	Anasınıfına devam eden 6 yaş grubu çocukların şekil-mekan-yön kavramları eğitimlerinde müzik etkinliklerinin etkisinin incelenmesi	Yüksek Lisans
46	Ece Karşal	2004	Okul öncesi dönemi çocuklarda müzik yeteneği ve matematik yeteneği ilişkisi ve müzik eğitiminin matematik performansı üzerine etkileri	Doktora
47	Tuğçe Kaynak	2004	Okulöncesi Çocuklara Yönelik Piyano Metotlarının İncelenerek Kullanılma Durumlarının Saptanması	Yüksek Lisans
48	Evrin Kürekli	2003	Türkiye’de 3-6 Yaş Grubu Çocukların Ses Sınırları, Şarkı Söyleme Becerileri ve Müzikal Düzeylerinin İncelenmesi	Yüksek Lisans
49	Esin Uçal	2003	Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Orff Öğretisinin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri	Yüksek Lisans
50	İlknur Özal Göncü	2002	4-6 Yaş Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik Eğitiminin Müziksel, Ses ve İşitsel Algı Gelişimindeki Etkileri	Doktora
51	Ercan Mertoğlu	2002	Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5-6 Yaş Grubundaki Çocukların Ritim Algılamalarının İncelenmesi	Sanatta Yeterlik
52	Ayperi Dikici	2002	OrffTekniği İle Verilen Müzik Eğitiminin Matematik Yeteneğine Etkisi	Doktora
53	Tolga Kılık	2001	Müzikli oyunların çocuk gelişimine etkisi	Yüksek Lisans
54	Burcu Bektaş	2001	Okul öncesi (3-6 yaş grubu) çocukların müzik eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve çözümleri üzerine bir araştırma	Yüksek Lisans
55	Damlagül Denk	2000	Anaokuluna devam eden 6 yaş grubundaki çocukların alıcı dil gelişim düzeylerine müzik eğitiminin etkisinin incelenmesi	Yüksek Lisans
56	İpek Gürlük	1998	Okul öncesi ve ilköğretim çağı çocuklarının eğitimine müzik terapisinin etkileri ve faydaları	Yüksek Lisans
57	Derya Yüksel	1996	Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi	Yüksek Lisans
58	Ayşe Turla	1995	Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin sanat etkinliklerini planlama, uygulama ve değerlendirme becerilerinin incelenmesi	Yüksek Lisans
59	Meltem Erdemli	1995	Bilkent Üniversitesi Erken Müzik Eğitimi Programına Devam Eden 48-56 Aylık Çocukların Müzik Becerilerinin Gelişiminin İncelenmesi	Yüksek Lisans
60	İsmihan Artan	1993	Anaokuluna devam eden 54-77 aylık çocuklara seslerle ilgili becerilerin kazandırılmasında müzik uygulamalarının etkisinin incelenmesi	Doktora

ÖZGEÇMİŞ

1986 yılında Sivas ta doğdu. İlkokul ve ortaokul eğitimini Sivas'ta tamamladıktan sonra Niğde Güzel Sanatlar Lisesini kazandı. Lise eğitiminde yurtiçi-yurtdışı çok sayıda konsere katıldı.

Üniversite eğitimine 2004 yılında Malatya İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliğinde başladı. 2009 yılında mezun olduktan sonra 2011 yılında Müzik öğretmeni olarak atandı.

Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesinde ve Sivas Bilim Ve Sanat Merkezinde konserler ve dinletilerde görevler aldı. 2015 yılından beri Durdulu ortaokulunda görev yapmaktadır.